

**Etelä-Savon
hyvinvointialue**

Osavuosisikatsaus tammi-maaliskuu 2024

ETELÄ-SAVON HYVINVOINTIALUE

6.5.2024

Sisällysluettelo

1	Talouden tilannekuva.....	1
1.1	Yleinen taloudellinen tilanne	1
1.2	Hyvinvointialueen taloustilanne.....	2
2	Henkilöstö.....	5
2.1	Henkilöstön lukumäärä	5
2.2	Henkilöstökokemus.....	6
2.3	Työhyvinvointi.....	6
2.4	Henkilöstön saatavuus.....	8
3	Talousarvion toteutumisennuste	11
3.1	Tuloslaskelman toteuma 1–3/2024 ja ennuste	11
3.2	Investoinnit ja rahoitus	12
4	Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet.....	15
4.1	Sosiaalipalvelut.....	15
4.2	Ikääntyneiden palvelut	19
4.3	Terveyspalvelut.....	24
4.4	Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	28
4.5	Konsernipalvelut	30
5	Talouden tasapainotustoimenpiteet	36
6	Esitettävät talousarviomuutokset.....	45
6.1	Tuloslaskelmaosa ja käyttötalouden määrärahat	45
6.2	Investointiosa.....	51

1 Talouden tilannekuva

Etelä-Savon hyvinvointialueen talousarvion toteutumisesta raportoidaan aluevaltuustolle neljännesvuosittain osavuosikatsauksissa. Osavuosikatsauksessa raportoidaan käyttötalouden, investointien, tuloslaskelmaosan ja rahoitusosan toteutuminen. Lisäksi tuotetaan tilinpäätösennuste talousarviovuodelle. Osavuosikatsausraportti sisältää myös ennusteen vuodelle 2024 kohdistuvien tasapainotustoimenpiteiden toteutumisesta. Toimialoille talousarviossa asetetuista toiminnallisista tavoitteista esitetään toteutumisennusteet toiselta kvartaalilta annettavalla osavuosikatsausraportilla.

Raportti sisältää esityksen talousarvion muuttamisesta osavuosikatsauksessa esitettyjen ennusteiden mukaiseksi.

1.1 Yleinen taloudellinen tilanne

Valtiovarainministeriön kevään 2024 taloudellisen katsauksen mukaan Suomen taloudellinen kehitys on ollut verrokkimaita heikompaa vuodesta 2022 lukien. Keskeisimmät syyt heikompaan kehitykseen ovat olleet palvelusektorin viennin sekä rakennusalan aktiviteetin väheneminen. Viimeaikaiset tilastopäivitykset ovat maallanneet entistä tummempaa kuvaa maan talouskehityksestä. Taantuma on osoittautunut alkaneeksi aikaisemmin ja olevan syvempi kuin alun perin arvioitiin. Vuonna 2023 Suomen talous kutistui yhdellä prosentilla, kun tuotanto väheni merkittävästi vuoden toisella puoliskolla. Talouden nykytilan ymmärrys on kuitenkin vielä hämärän peitossa, ja tilastot voivat vielä muuttua huomattavasti. Viimeisen kahden vuoden aikana varastojen muutokset ja tilastolliset erot ovat vaikuttaneet poikkeuksellisen paljon bruttokansantuotteen (BKT) muutoksiin.

Viime vuoden taloudellisen kehityksen heikkous ja tiedon päivittäminen ovat myös alentaneet ennusteita vuoden 2024 BKT:lle. Vaikka talouden odotetaan elyvän tämän vuoden aikana, ei BKT:n ennusteta kasvavan vuoden takaiseen verrattuna.

Kuluttajien yksityinen kulutus on kääntymässä nousuun, kun inflaation hidastuminen, korkojen aleneminen ja tulotason nousu vahvistavat kotitalouksien ostovoimaa. Investoinnit myös kasvavat, kun rakennusala toipuu aiemmasta laskusta ja investoinnit energia-alan muutoksiin sekä turvallisuuteen kasvavat. Hallituksen julkisen talouden tasapainottamistoimet tulevat nostamaan hintoja ja vähentämään kotimaista kysyntää, mikä puolestaan hidastaa talouskasvua vuosina 2025 ja 2026. Vuonna 2025 talouskasvun odotetaan olevan 1,6 prosenttia ja 1,5 prosenttia vuonna 2026.

Vuonna 2023 julkisen talouden taloudellinen tilanne heikentyi hetkellisen kohentumisen jälkeen. Vaje oli 2,5 prosenttia BKT:sta, mikä vastaa 7 miljardia euroa. Verotulot ja sosiaalivakuutusmaksut nousivat verkkaisesti, kun taas menot kasvoivat joutuisasti. Kulutus, sosiaalietuudet ja korot nousivat erityisen nopeasti, kun taas omaisuustulojen osuus tuloista kasvoi. Talouden ja työllisyyden vaimea kehitys, jatkuvasti kohoavat hinnat ja kustannukset, kuten paikallishallinnon palveluhankinnat ja henkilöstökulut, sekä etuuksien indeksikorotukset ja varautumiskulujen lisääntyminen selittävät tulojen hidasta ja menojen nopeaa kasvua.

Vuonna 2024 julkisen talouden vaje syvenee edelleen 3,5 prosenttiin. Talouden suhdannekehitys pysyy heikkona, verotulojen kasvu on hidasta ja sosiaaliturvamaksujen tuotto vähenee. Vuoden lopussa toteutettava arvonlisäveron korotus lisää verotuloja samana vuonna. Korkomenojen ja investointien

kasvu lisäävät menoja. Hallituksen toteuttamat talouden sopeutustoimet parantavat julkisen talouden tilaa, mutta eivät vielä käännä suuntaa tänä vuonna. Työttömyysvakuutusmaksun huomattava alennus heikentää julkisen talouden tilaa vuonna 2024. Vuonna 2025 puolustusmenojen kasvu lisää menoja, mutta hallituksen sopeutustoimet lisäävät valtion tuloja ja vähentävät valtion menoja merkittävästi. Hyvinvointialueille nämä sopeutustoimet näkyvät rahoituksen leikkauksina. Julkisen talouden vaje parane alle 3 prosenttiin. Tulevina vuosina taloudellinen tilanne kohenee edelleen ja saavuttaa alle 2 prosentin tason vuoteen 2028 mennessä. Julkisyhteisöjen perusjäämä, eli taloudellinen tila ilman korkomenoja, on lähellä tasapainoa. Hyvinvointialueiden ensimmäinen toimintavuosi oli taloudellisesti vaikea, noin 1,36 miljardia euroa alijäämäinen, joka vastaa -0,6 prosenttia suhteessa BKT:hen. Hyvinvointialueiden taloussuunnitelmien mukaan valtakunnallisella tasolla saavutettaisiin tasapaino vuoteen 2026 mennessä. Taloussuunnitelmat sisältävät kuitenkin huomattavan määrän tasapainotustoimenpiteitä, joiden täysimääräinen toteutuminen on edellytys alijäämien katetuksi tulemiselle. Erityisesti hintojen nopea kasvu ja korkeahkot palkkojen sopimuskorotukset voivat tehdä asetettujen säästötavoitteiden saavuttamisesta vaikeaa.

1.2 Hyvinvointialueen taloustilanne

Etelä-Savon hyvinvointialueen taloustilanne on vaikea. Vuoden 2023 tilinpäätöksessä taseessa on kumulatiivista alijäämää 34,4 miljoonaa euroa. Osavuosikatsauksen tulosestimaatti on talousarvion 49,2 miljoonan euron alijäämää hieman parempi eli 40,5 miljoonaa euroa alijäämäinen. Ennusteiden mukaan hieman talousarviota parempi toteuma tarkoittaisi kuitenkin edelleen 74,8 miljoonan euron kumulatiivista alijäämää vuoden 2024 tilinpäätöksessä. Vuoden 2024 talousarvioon sisältyy kaikkiaan 31,4 miljoonan euron tasapainotustoimenpiteet.

Hyvinvointialuelain mukaan valtiovarainministeriö voi harkintansa mukaan käynnistää hyvinvointialueen arviointimenettelyn, mikäli kumulatiivista alijäämää ei ole saatu katettua vuoden 2026 loppuun mennessä. Aluevaltuuston joulukuussa hyväksymässä taloussuunnitelmassa vuosi 2025 olisi 25 miljoonan euron lisäsopeutuksilla 10,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen ja v. 2026 edelleen 10 miljoonan euron lisäsopeutuksilla 15,2 miljoonaa euroa ylijäämäinen. Kumulatiivista alijäämää olisi tällöin v. 2026 tilinpäätöksessä edelleen kattamatta 49,4 miljoonaa euroa.

Talouden tasapainottamista on näin ollen pystyttävä jatkamaan erittäin määrätietoisesti. Keskeistä on paitsi jo päätettyjen sopeutustoimien toteuttaminen tehtyjen linjausten mukaisesti, myös uuden tasapainotusohjelman valmistuminen ja sen toteuttamiseen sitoutuminen niin päättäjien kuin koko Eloisan henkilöstön taholta.

Osavuosikatsaukseen sisältyy tasapainotustoimenpiteiden raportointi ja niiden toteutumisennusteet. Yhteenvetona vuodelle 2024 talousarvioon sisältyvistä n. 31,4 miljoonan euron sopeutustoimista noin 6,7 miljoonan toimenpiteet eivät ole toteutunutta tai toteutuvat suunniteltua myöhemmin vuonna 2025. Suunniteltujen tasapainotustoimenpiteiden toteutumatta jääminen lisää sopeutustarvetta entisestään. Toisaalta osasta toteutunutta olevista toimenpiteistä saadaan säästöä hieman suunniteltua enemmän, yhteensä noin 0,3 miljoonaa euroa. Tämä ei kuitenkaan riitä kompensoimaan mahdollisesti toteutumatta jäävien toimenpiteiden euromäärää.

Huhtikuun lopulla julkaistuissa hyvinvointialueiden rahoituslaskelmassa ja painelaskelmassa Etelä-Savon hyvinvointialueen rahoitus v. 2025 on noin kolme (3) miljoonaa euroa aiempia laskelmaversioita korkeampi, 753,6 miljoonaa euroa. Aiemmin vuoden 2025 rahoitukseen odotettiin selvempää kasvua

edellisiin painelaskelmaversioihin verrattuna v. 2023 alijäämiin perustuvan jälkikäteistarkastuksen johdosta. Mm. kehysriihen rahoitusleikkausten johdosta rahoituksen kokonaismäärä ei kuitenkaan nouse odotetusti, vaikka jälkikäteistarkastus lisätään hyvinvointialueiden rahoituspohtaan.

Rahoituslaskelmassa on huomioitu kehysriihessä hyväksytyyn kevään 2024 julkisen talouden suunnitelman mukaisia vuoteen 2025 kohdistuva toimenpiteitä noin 336 miljoonalla eurolla rahoitusta leikkaavasti. Kehysriihen päätökset vaikuttavat leikkaavasti hyvinvointialueiden rahoituksen tasoon myös vuosina 2026-2028. Hyvinvointialueiden talouden painelaskelmassa Etelä-Savon hyvinvointialueen vuoden 2026 rahoitus on noin 10,7 miljoonaa euroa aiemmin arvioitua pienempi (758,8 miljoonaa euroa) ja vuoden 2027 rahoitus n. 27,7 miljoonaa euroa aiempia laskelmia pienempi (758,5 miljoonaa euroa). Myös vuodelle 2028 Etelä-Savon rahoitus nousisi painelaskelman mukaan hyvin marginaalisesti, vain 3,7 miljoonalla erolla 762,1 miljoonaan euroon. Laskelmissa ei ole vielä huomioitu rahoituksen jälkikäteistarkastukseen kaavailta omavastuuosuutta, joka toteutuessaan todennäköisesti vielä heikentää Etelä-Savon rahoitusta.

Rahoituslaskelmien heikkeneminen tarkoittaa osaltaan lisäsopeutustarvetta hyvinvointialueen talouteen. Edellä on kuvattu, että kuluvaa vuotta koskevalla tilinpäätösennusteella päivitettyinä päätyisi taloussuunnitelmakauden näkymä v. 2026 lopussa noin 49,4 miljoonan euron kumulatiiviseen alijäämään. Kun huomioidaan uusien rahoituslaskelmien tiedot korjauksena suhteessa aluevaltuuston hyväksymään taloussuunnitelmaan, olisi kumulatiivisen alijäämän määrä v. 2025 lopussa noin 61,1 miljoonaa euroa ja vuoden 2026 lopussa noin 56,2 miljoonaa euroa. Koska painelaskelman mukaan Etelä-Savon hyvinvointialueen v. 2027 ja 2028 rahoitus ei kasva juuri lainkaan vuoden 2026 tasosta, tulisi näinäkin vuosina taloutta pystyä sopeuttamaan vähintään kustannusten kasvua vastaavasti. Ensiarvoisen tärkeää olisi saada sopeutettua kustannuskehitys valtion rahoituksen mukaisiin raameihin viimeistään vuoden 2026 jälkeen.

Kumulatiivisen alijäämän määrä taloussuunnitelmakaudella		
Alkuperäiset TS-luvut	Tilikauden yli-/alijäämä	Kumulatiivinen alijäämä
ennuste 2024	- 40 446	- 74 844
TS2025	10200	- 64 644
TS2026	15240	- 49 404
TS-luvut päivitettyinä uusilla rahoitustiedoilla		
ennuste 2024	- 40 446	- 74 844
TS2025 + valtion rahoituksen muutos	13779	- 61 065
TS2026 + valtion rahoituksen muutos	4830	- 56 235

Vuoden 2024 talousarviokirjassa linjatun mukaisesti hyvinvointialueelle valmistellaan parhaillaan uutta talouden tasapainotusohjelmaa, joka on määrä saattaa aluevaltuuston hyväksyttäväksi kesäkuun kokoukseen. Valmistelu tapahtuu kilpailutetun asiantuntijakumppani Valorin kanssa. Talouden tasapainottamiseen liittyvä aluevaltuuston seminaari järjestetään maanantaina 6.5.2024. Kertyneen kumulatiivisen alijäämän kattaminen on mahdollista myös ns. kertaluontoisilla tuloutuksilla, joiden kartoittamiseen myös vuoden 2024 talousarviokirjassa viitataan. Kumulatiivisen alijäämän kattamisen lisäksi on kuitenkin keskeistä sopeuttaa myös käyttötalouden perustilanne tilanteeseen, jossa uutta alijäämää ei enää pääsisi syntymään. Palvelutuotannosta aiheutuvien kustannusten ja hyvinvointialueen rahoituksen välinen rakenteellinen epäsuhde on siis saatava korjattua. Sopeutuspaheen mittakaavan johdosta on kyettävä tekemään isoja, rakenteellisia muutoksia riittävän vaikutuksen aikaansaamiseksi.

Tiukassa taloustilanteessa on ensiarvoisen tärkeää kyetä käyttämään rajallisia resursseja tarkoituksenmukaisesti, viisaasti ja mahdollisimman tehokkaasti sekä etsiä uusia nykyaikaisia tapoja tuottaa palveluiden tuottamiseen. Monelta osin Etelä-Savon hyvinvointialue onkin edelläkävijä, ja esimerkiksi digipalveluiden kehittämiseen ja laajempaan hyödyntämiseen panostetaan jatkuvasti.

2 Henkilöstö

2.1 Henkilöstön lukumäärä

Toimiala	Q1/2024 vakinaiset	Q1/2023 vakinaiset	Q1/2024 määräaikaiset	Q1/2023 määräaikaiset
Sosiaalipalvelut	1 178	1 150	276	318
Ikäntyneiden palvelut	1 654	1 490	259	328
Terveyspalvelut	2 649	2 610	543	576
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	122	122	24	17
Konsernipalvelut	608	614	132	208
Yhteensä	6 211	5 986	1 234	1 447

Tammi-maaliskuun aikana vakinaisen henkilöstön määrä on kasvanut viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna. Määräaikaisen henkilöstön määrä ja tarve ovat vähentyneet.

Toimiala	Q1/2024 vuosiloma	Q1/2023 vuosiloma	Q1/2024 s-poissaolot	Q1/2023 s-poissaolot
Sosiaalipalvelut	7 996	7 769	6 351	6 868
Ikäntyneiden palvelut	12 310	8 733	10 649	10 843
Terveyspalvelut	18 246	15 914	13 170	12 793
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	755	669	561	460
Konsernipalvelut	4 801	4 148	3 689	3 997
Yhteensä	44 108	37 233	34 420	34 961

Vuosilomia on pidetty alkuvuoden aikana enemmän kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Tämä on tavoitteen mukainen suunta, sillä pyrkimyksenä on pienentää lomapalkkavelkaa pitämällä enemmän vuosilomia kuluvan vuoden aikana kuin ns. normaalisti on pidetty. Sairauspoissaolojen osalta kehitys on tavoitteen mukaisessa suunnassa, sairastavuus per työntekijä on hieman pienempi kuin viime vuonna vastaavana ajankohtana. Tavoitteena on vähentää merkittävästi sairauspoissaoloja.

2.2 Henkilöstökokemus

Henkilöstökokemus on parantunut verrattuna edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan. Suosittelemiseksi oli kuluvan vuoden tammi-maaliskuussa 15 (keskiarvo 7,44/10) ja edellisenä vuonna samalla aikavälillä -4 (keskiarvo 7,05/10). Vastausten määrä on myös hieman kasvanut, reilulla kolmella sadalla vastauksella. Suosittelevien määrä on lisääntynyt 12,1 prosenttia, arvostelijoiden ja passiivisten määrä vähentynyt noin kuudella prosentilla.

Kuluvan vuoden tammi-maaliskuussa suosittelemiseksi on verrattain korkealla tasolla hoitohenkilöstön (NPS 15), lääkäreiden (NPS 25) ja toimistohenkilöstön osalta (NPS 32). Suosittelevien määrä em. ammattiryhmissä vaihtelee 38 ja 48 prosentin välillä.

Kritiikkiä henkilöstökyselyssä on kohdistunut pääsääntöisesti työterveyshuollon saatavuuteen ja esihenkilötyöhön. Kyselyn tulokset ovat melko kahtiajakoiset, osa vastaajista kehuu Eloisaa ja Eloisan henkilöstöpolitiikkaa ja osa kritisoi. Henkilöstöetuksiin kuitenkin kaikki ovat tyytyväisiä.

Henkilöstökokemusta mitataan kuluvana vuonna joka toinen kuukausi ja tulokset käydään jatkossa entistä tarkemmin läpi ja toteutetaan tarvittavat toimet tilanteen parantamiseksi. Tulosten analysointi on tällä hetkellä erityisen tärkeää tavoitteisiin pääsemiseksi. Tavoitteena on suosittelemiseksi reilu parantaminen viime vuoteen verrattuna.

2.3 Työhyvinvointi

Ensimmäisen kvartaalin aikana vuonna 2024 sairauspoissaolopäivien määrä per työntekijä on keskimääräisesti 4,6 kalenteripäivää. Vuonna 2023 vastaavalla ajanjaksolla luku oli 4,7 kalenteripäivää.

Esihenkilöiden myöntämien (ei diagnoositietoja) sairauspoissaoloja on ollut ensimmäisen kvartaalin aikana eniten. Lähes yhtä paljon poissaoloja ovat aiheuttaneet tuki- ja liikuntaelinoireet (0,8 kalenteripäivää / työntekijä) sekä mielenterveyden häiriöt (0,9 kalenteripäivää / työntekijä). Molemmissa diagnosoitsiryhmissä poissaolot ovat lisääntyneet edellisen vuoden samaan ajanjaksoon verrattuna.

56 % henkilöstöstä ei ole ollut yhtään päivää poissa työstä sairauden vuoksi ensimmäisen kvartaalin aikana. Vastaavana ajanjaksona vuonna 2023 luku oli 58%.

Työterveyshuolto arvioi jokaisella käynnillä, onko käynnin syy työhön liittyvä. Tuki- ja liikuntaelinsairauksien osalta työhön liittyviä käyntejä on arvioitu olevan 47 työntekijällä. Tuki- ja liikuntaelinoireista johtuvia sairauspoissaoloja tulee eniten selkäoireiden vuoksi.

Mielenterveyden häiriön vuoksi 46:n työntekijän kohdalla on työterveyshuollon käynnin arvioitu liittyvän työhön.

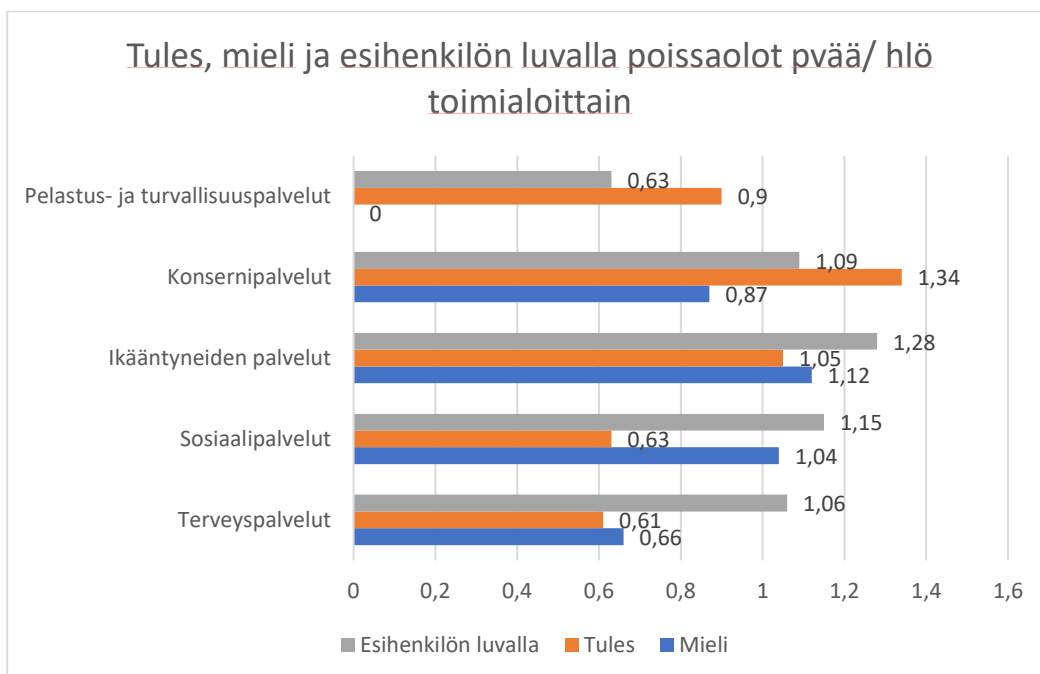
Työterveysyhteistyö jatkuu edelleen säännöllisesti ja sopimuksen sisältöä on tarkennettu hyvässä yhteishengessä Pihlajalinnan kanssa. Työhyvinvoinnin asiantuntijat toimivat aktiivisesti yhteistyössä toimialojen ja työterveyshuollon kanssa.

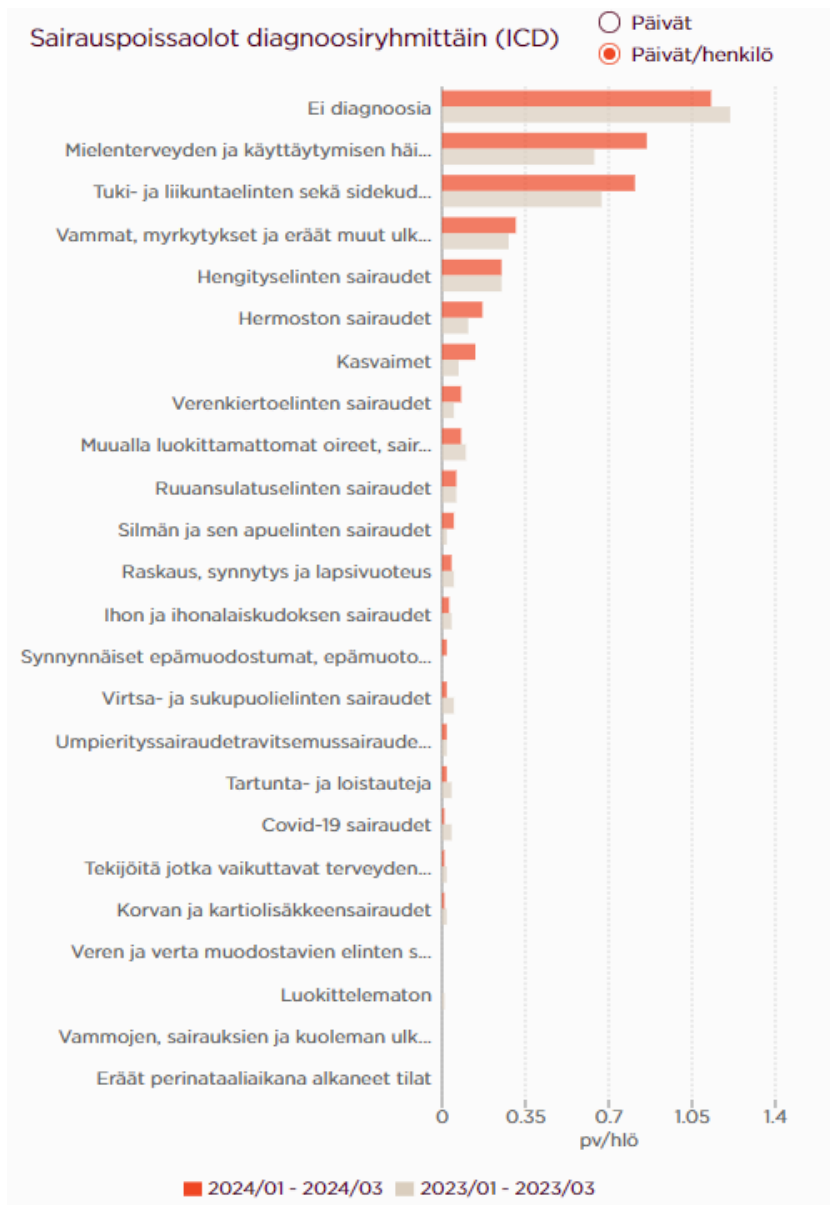
Työterveyshuollon toiminta on kolmen ensimmäisen kuukauden aikana painottunut sairaanhoitoon, ennaltaehkäisevän työterveyshuollon osuus on 52% (Kelan korvausluokan I ja II yhteenlasketuista kustannuksista).

Varhaisen välittämisen tapauksia on ensimmäisen kvartaalin aikana ollut koko Eloisassa yhteensä 2 234 kappaletta, joista esihenkilöt ovat käsitelleet 1 562 kappaletta ja 672 kappaletta on avoinna. Varhaisen välittämisen keskustelulomakkeita on täytetty AinoHealthManager -järjestelmässä 791 kappaletta ja työhön suunnittelun paluun lomakkeita 103 kappaletta. Järjestelmässä on 1 060 kappaletta varhaisen välittämisen hälytyksiä, joiden käsittely on myöhässä (käsittelemättä yli 14 vuorokautta).

Työterveyshuolto on suositellut korvaavan työn käyttöä ensimmäisen kvartaalin aikana 2 576 kalenteripäivää, joista Eloisassa on voitu toteuttaa 410 kalenteripäivää. Korvaavana työnä on toteutunut 1,2% sairauspoissaolopäivien määrästä, kun Eloisan johtoryhmän asettama tavoite vuodelle on, että 5% sairauspoissaolopäivien määrästä toteutuu korvaavana työnä. Työhyvinvointipalveluiden asiantuntijat ovat laatimassa materiaalia esihenkilötyön tueksi, jotta korvaavan työn käyttöä voidaan Eloisassa lisätä.

2.4 Henkilöstön saatavuus

Avoinna olleet tehtävät Q1/2024 ja (Q1/2023)

Aikaväli	Työpaikat	Hakemuksia	Palkattu
1/2024, (1/2023)	135 (46)	449 (116)	91 (27)
2/2024, (2/2023)	218 (169)	842 (362)	95 (70)
3/2024, (3/2024)	200 (340)	599 (960)	84 (150)
Yhteensä	553 (555)	1 890 (1 438)	270 (247)

Eloisan aloittaessa useiden ammattilaisten saatavuudessa oli suuria haasteita. Henkilöstön saatavuus on parantunut johtuen mm. hyvästä työnantajamielikuvasta. Lääkäreiden rekrytoinnissa on edelleen vaikeuksia, tilanteeseen haetaan uusia ratkaisuja ja lisätään resurssia käytännön rekrytointityöhön ja erityisesti lääkäreiden rekrytointiin.

Ostopalvelulääkärit ja -hoitohenkilöstö

Ostopalveluina ostetaan pääsääntöisesti lääkäreiden ja hoitajien työpanosta. Lääkäriä ostetaan useilta toimijoilta, hoitajatyön osalta toimitaan pääasiassa Temporen kanssa. Kaiken kaikkiaan näihin ostoihin on käytetty maaliskuun loppuun mennessä 6,1 miljoonaa euroa (3/2023 4,7 miljoonaa euroa). Ostolääkäreiden kustannukset ovat selkeästi suuremmat kuin hoitajatyöpanoksen ostokulut. Maaliskuun loppuun mennessä lääkäreiden työpanosta on ostettu 4,75 miljoonalla eurolla, hoitajien työpanosta 1,35 miljoonalla eurolla. Kustannuskehitystä kummankin ammattiryhmän osalta seurataan tarkasti. Eloisan tavoitteena on vähentää merkittävästi ostopalveluiden käyttöä.

Kutsurahat ja ylityökustannukset

Terveyspalvelut	Q1/2023	Q1/2024
Kutsuraha	215 950,00	158 955,00
Ylityöt	566 274,43	503 790,28
Kaikki yhteensä	782 224,43	662 745,28
Sosiaalipalvelut	Q1/2023	Q1/2024
Kutsuraha	120 200,00	81 610,00
Ylityöt	177 441,25	141 397,01
Kaikki yhteensä	297 641,25	223 007,01
Ikääntyneiden palvelut	Q1/2023	Q1/2024
Kutsuraha	322 640,00	209 720,00
Ylityöt	352 420,56	291 810,85
Kaikki yhteensä	675 060,56	501 530,85
Konsernipalvelut	Q1/2023	Q1/2024
Kutsuraha	56 580,00	31 595,00
Ylityöt	129 242,49	84 639,02
Kaikki yhteensä	185 822,49	116 234,02
Pelastus- ja turvallisuus	Q1/2023	Q1/2024
Hälytysraha	20 098,01	40 820,04
Kutsuraha	10 330,00	6 510,00
Varallaolo	113 737,72	82 457,72
Ylityöt	47 243,37	36 873,54
Kaikki yhteensä	191 409,10	166 661,30

Tavoitteena on ollut vähentää kutsurahoista ja ylitöistä johtuvia kustannuksia. Kuluvan vuoden osalta ollaan tavoitteen mukaisessa suunnassa, edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna em. kustannukset ovat 462 000 euroa pienemmät.

Tavoitteena tälle vuodelle on myös lomapalkkavelan reilu vähentäminen. Maaliskuun loppuun mennessä tiedossa on, että lomia on hyväksytty 28 400 päivää enemmän kuin viime vuonna vastaavaan ajankohtaan mennessä. Tämä on tavoitteen mukainen suunta.

3 Talousarvion toteutumisenennuste

3.1 Tuloslaskelman toteuma 1–3/2024 ja ennuste

Hyvinvointialueen tuloslaskelmamuotoinen ennuste on muodostettu kokoamalla palvelualue- ja toimialakohtaiset talousarvion toteutumisenennusteet koko organisaation tasoiseksi ennusteeksi. Ennusteessa merkittävin poikkeamakokonaisuus suhteessa talousarviioon muodostuu toimintatulojen ennusteista, jotka on laadittu ennen kaikkea vuoden 2023 tilinpäätösarvoihin sekä aluevaltuuston 21.2.2024 vahvistamiin hinnankorotuksiin nojautuen. Vuoden 2024 talousarviota syksyllä laadittaessa tietopohja tuloarvioiden muodostamiseksi oli vielä vaillinaisen, joten tuloja koskevat arviot on tehty hyvin varovaisesti. Nyt ensimmäisen kvartaalin osavuositarkastuksen yhteydessä arviot on mahdollista päivittää luotettavan tietopohjan avulla.

Myyntituottojen ennuste 67,7 miljoonaa ylittää talousarvion noin 6,1 miljoonalla eurolla, maksutuottojen 54,1 miljoonan arvio on noin 8,1 miljoonaa euroa talousarviota suurempi, samoin tukien ja avustusten arvioidaan toteutuvan noin 6,2 miljoonaa talousarviota suurempina. Myös muiden toimintatulojen arvioidaan toteutuvan noin 1,5 miljoonaa euroa talousarviota suurempina. Toimintatulojen kokonaismääräksi ennustetaan noin 156 miljoonaa euroa, joka on n. 21,9 miljoonaa euroa talousarviossa asetettua tulotavoitetta enemmän. Ylitysennusteesta 7,5 miljoonaa euroa kertyy ikääntyneiden palveluista, 5,9 miljoonaa euroa terveystalouksista, 4,5 miljoonaa sosiaalipalveluista ja 3,8 miljoonaa euroa konsernipalveluista. Konsernipalveluissa ylitys aiheutuu pääasiassa tukien ja avustusten talousarviota suuremmaksi ennustetusta toteumasta, muiden toimialojen osalta ylitysennusteet kohdistuvat pääasiassa myynti- ja maksutuottoihin.

Talousarviopoikkeamia ennustetaan myös toimintakuluihin. Kokonaisuudessaan toimintamenojen ennustetaan ylittävän talousarviioon budjetoitujen toimintamenojen yhteismäärän noin 13 miljoonalla eurolla. Henkilöstömenojen ennusteessa on korjattu talousarviossa budjetoimatta jäänyt, eläkekuluihin sisältyvä Kevan tasausmaksu, joka selittää eläkemenojen 12,6 miljoonan ylitysennusteesta noin 9,6 miljoonaa euroa. Henkilöstömenoihin sisältyvistä eristä palkkojen ja palkkioiden ennustetaan kuitenkin toteutuvan hieman talousarviota matalampina (3,7 milj. euroa ja 3,4 milj. euroa), jolloin henkilöstömenojen yhteismäärän ylitysennuste jää 5,5 miljoonaan euroon. Näin henkilöstömenojen arvioidaan toteutuvan 433,7 miljoonan euron suuruisina. Palveluostojen määräksi arvioidaan 329,6 miljoonaa euroa, joka ylittää talousarvion noin 8,7 miljoonalla eurolla. Myös avustusten arvioidaan toteutuvan n. 1,2 miljoonaa euroa talousarviota suurempina. Toisaalta aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ennuste alittaa talousarvion noin 3,4 miljoonalla eurolla.

Toimintatuottojen 21,9 miljoonan euron ja toimintakulujen 13 miljoonan euron ylitysennusteet tarkoittavat yhteenlaskettuna noin 8,85 miljoonaa euroa parempaa toimintakatteen ennustetta kuin talousarviossa. Joulukuussa 2023 annetun valtion rahoitusta koskevan päätöksen lopullinen summa on noin 78 tuhatta euroa talousarviioon varattua summaa pienempi, 709,6 miljoonaa euroa. Rahoitustulojen ja -menojen sekä poistojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Näin ollen osavuositarkastuksen tulosenuste osoittaa noin 40,5 miljoonan euron alijäämää, joka on noin 8,8 miljoonaa euroa parempi kuin talousarvion 49,2 miljoonan euron alijäämä. Vuoden 2024 talousarviota esitetään muutettavaksi tämän ennusteen mukaiseksi.

Vuoden 2023 tilinpäätöksessä kumulatiivista alijäämää on yhteensä 34,4 miljoonaa euroa. Mikäli talousarviovuosi 2024 toteutuisi ennusteen mukaisesti, olisi kumulatiivisen alijäämän määrä vuoden 2024

tilinpäätöksessä yhteensä 74,8 miljoonaa euroa. Hyvinvointialuelain 115.2 §:n mukaan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään kahden vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamista seuraavan vuoden alusta lukien. Näin ollen alijäämät tulee arviointimenettelyn välttämiseksi saada katettua viimeistään vuoden 2026 tilinpäätöksessä. Vuoden 2024 talousarviokirjassa linjatun mukaisesti hyvinvointialueelle valmistellaan uutta talouden tasapainotusohjelmaa, joka on määrä saattaa aluevaltuuston hyväksyttäväksi kesäkuun kokoukseen. Jo hyväksytyjen, vuoteen 2024 kohdistuvien ja siten 2024 talousarvioon sisällytettyjen tasapainotustoimenpiteiden seurantaraportointi ja toteutumisennusteet on esitetty tämän raportin kappaleessa 5.

Etelä-Savon hyvinvointialue (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3 2024	Ennuste
Myyntituotot	67 461	61 558	14 478	67 707
Maksutuotot	52 941	45 978	10 612	54 070
Tuet ja avustukset	21 951	18 198	2 453	24 354
Muut toimintatulot	10 127	8 367	1 951	9 833
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	152 480	134 101	29 494	155 964
Palkat ja palkkiot	-345 467	-355 086	-81 432	-351 426
Eläkekulut	-69 540	-59 775	-17 126	-72 366
Muut henkilösivukulut	-12 920	-13 282	-1 971	-9 896
Henkilösivukulut yhteensä	-82 460	-73 057	-19 097	-82 263
Henkilöstömenot yhteensä	-427 927	-428 144	-100 528	-433 689
Palvelujen ostot yhteensä	-328 676	-320 867	-72 688	-329 604
Aineet, tarvikkeet, tavarat	-62 455	-66 218	-14 872	-62 765
Avustukset	-19 610	-19 354	-5 081	-20 556
Muut toimintakulut	-34 399	-37 001	-9 779	-37 979
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-873 067	-871 584	-202 949	-884 593
TOIMINTAKATE	-720 587	-737 483	-173 455	-728 628
Valtion rahoitus	694 504	709 663	177 396	709 585
Rahoitustulot- ja menot yhteensä	-1 143	-3 000	-795	-3 000
VUOSIKATE	-27 227	-30 820	3 146	-22 043
Poistot ja arvonalentumiset	-15 720	-18 403	-3 705	-18 403
Satunnaiset erät	0	0	0	0
TILIKAUDEN TULOS	-42 947	-49 223	-559	-40 446
TILIKAUDEN YLI-/ALIJÄÄMÄ	-42 947	-49 223	-559	-40 446

Koska ennuste poikkeaa selvästi talousarviosta, esitetään talousarviota päivitettäväksi laaditun ennusteen mukaiseksi. Yhteenveto talousarviomuutoksista on esitetty raportin kappaleessa 6.

3.2 Investoinnit ja rahoitus

Investointisuunnitelmassa rakennushankkeiden kokonaissumman arvioidaan alittavan kokonaisvarauksen noin miljoonalla eurolla. Syynä on uudesta tasapainotusohjelmasta odotettavat linjaukset, jotka voivat vaikuttaa myös rakennusinvestointeihin. Tiettyjä investointisuunnitelman mukaisia hankkeita

voidaan ryhtyä käynnistämään vasta tasapainotusohjelman valmistuttua, kun sen vaikutukset esimerkiksi palveluverkkoon ja siten myös palvelutuotannon käytössä oleviin rakennuksiin ovat tiedossa.

Investointisuunnitelman Mikkelin keskussairaalan D- ja E-osan 4,0 miljoonan euron varauksesta esitetään siirrettäväksi v. 2024 osalta 1,0 miljoonaa euroa hankkeelle ”Engelin korttelin rakennusten P, Q ja T peruskorjaus”. Investointimäärärahan siirtotarve aiheutuu P-rakennuksen peruskorjauksen kohonneesta kustannusennusteesta.

Savonlinnan keskussairaalan B-osan katon uusimiseen on varattu määräraha vuodelle 2025. Hankkeen toteutuksen nopeuttamiseksi kaikki selvitykset ja suunnitelmat on perusteltua tehdä kuluvan vuoden aikana. Tälle esitetään siirrettäväksi määrärahaa Savonlinnan keskussairaalan leikkaussalien käytötarkoituksen muutokseen varatuista vuoden 2024 määrärahoista (807 300 euroa) 70 000 euroa.

Investointimäärärahojen siirrot hankkeelta toiselle eivät lisää investointien kokonaismäärää.

Investointisuunnitelman toteutumisenennuste	Inv. suunnitelma 2024	Toteutumisenennuste
Pysyvät vastaavat		
Sote laite- ja kalustohankinnat	4 495 500	4 495 500
Rakennukset	11 761 500	10 761 500
Muut laite- ja kalustohankinnat	856 500	856 500
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	3 310 551	3 310 551
-sis. laajakantoiset investoinnit (APTJ)		
Pelastustoimi	1 735 167	1 735 167
Investoinnit yhteensä	22 159 218	21 159 218
HVA yhteensä	22 159 218	21 159 218

Investointeja vastaavat sopimukset (vuokra/leasing)		
Rakennukset	2 790 000	2 790 000
ICT ja muut aineettomat hyödykkeet	1 467 426	1 467 426
Muut (leasingautot, pelastustoimen veneet)	1 400 000	1 400 000

Omaisuuuden luovutukset	0	0
Investointituet	0	0
Yhteensä	27 816 644	26 816 644

Investointisuunnitelman alitusennusteen johdosta myös talousarviovuoden aikana nostettavan pitkäaikaisen vieraan pääoman määrä tulee olemaan helmikuussa päivitetystä rahoituslaskelmassa suunniteltua pienempi, sillä pitkäaikaisella lainalla on sallittua rahoittaa ainoastaan investointeja. Hyväksytyn investointisuunnitelman perusteella pitkäaikaista rahoitusta olisi ollut mahdollista nostaa noin 22,16 miljoonaa euroa. Investointien toteutumaennusteen perusteella nostettavissa olevan pitkäaikaisen lainan määrää on laskettava noin 21,16 miljoonaa euroon. Pitkäaikaista lainaa kilpailuttaessa ja nostettaessa syksyllä 2024 on syytä arvioida tarkasti toteutuvien investointien määrää ja varmistuttava siitä, ettei nostettava lainamäärä ylitä investointimenojen määrää.

Rahoituslaskelma, ennuste

Tuhansina euroina	Alkup. TA2024	MTA2024 2/2024	Ennuste
<i>TALOUSARVION RAHOITUSOSA</i>			
Toiminnan rahavirta	-30 820	-30 820	-22 043
Vuosikate	-30 820	-30 820	-22 043
Satunnaiset erät	0	0	0
Tulorahoituksen korjauserät	0	0	0
Investointien rahavirta	-19 120	-22 159	-21 159
Investointimenot	-19 120	-22 159	-21 159
Rahoitusosuudet investointimenoihin	0	0	0
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot	0	0	0
Toiminnan ja investointien rahavirta	-49 940	-52 979	-43 202
Rahoituksen rahavirta	33 348	36 387	35 387
Antolainauksen muutokset	0	0	0
Antolainasaamisten lisäys	0	0	0
Antolainasaamisten vähennys	0	0	0
Lainakannan muutokset	33 348	36 387	35 387
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	19 120	22 159	21 159
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-10 772	-10 772	-10 772
Lyhytaikaisten lainojen muutos	25 000	25 000	25 000
Oman pääoman muutokset			
Vaikutus maksuvalmiuteen	-16 592	-16 592	-7 815

4 Toimialojen talouden toteuma ja ennusteet

4.1 Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalveluiden määrärahojen toteutuminen (1 000 €)	Toteuma			
	TP 2023	TA 2024	1-3 2024	Ennuste
Myyntitulot	46 998	44 476	10 271	46 870
Maksutulot	2 804	2 995	518	3 165
Tuet ja avustukset	1 450	1 340	475	3 304
Muut toimintatulot	1 996	1 325	252	1 346
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	53 248	50 136	11 516	54 685
Palkat ja palkkiot	-61 770	-65 848	-14 543	-64 846
Eläkekulut	-13 467	-12 163	-3 429	-14 035
Muut henkilösivukulut	-2 441	-2 569	-378	-1 713
Henkilöstömenot yhteensä	-77 678	-80 580	-18 350	-80 594
Palvelujen ostot yhteensä	-70 253	-68 695	-16 056	-72 536
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 460	-2 693	-537	-2 274
Avustukset	-8 200	-9 823	-3 001	-11 077
Muut toimintamenot	-1 397	-616	-123	-475
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-159 988	-162 407	-38 067	-166 956
TOIMINTAKATE	-106 740	-112 271	-26 551	-122 271

Sosiaalipalveluiden ensimmäisen kvartaalin perusteella toimintatulojen ennustetaan pysyvän vähintään tilinpäätöksen 2023 tasolla. Henkilöstömenot pysyvät ennusteen mukaan arvioidussa. Palvelujen ostoissa ennustetaan poikkeamaa alkuperäiseen talousarvioon nähden vammaispalveluiden asumispalveluissa, johon kate haetaan toimialan sisältä. Toimintakatteen arvioidaan kokonaisuutena pysyvän talousarvion mukaisena.

Lapsiperhepalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	10	2	0	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 768	-10 184	-2 180	-9 837
Toimintakate	-7 758	-10 182	-2 180	-9 836

Alkuvuoden talous on toteutunut lapsiperhepalveluissa talousarvion mukaisesti. Ennusteen mukaan palvelualue pysyy annetussa talousarviossa. Tiedossa ei ole suuria poikkeamia.

Lasten omaishoidon tuen kokonaisuus siirtyi 1.1.2024 ikääntyneiden palveluista lapsiperhepalveluihin, mikä näkyy vuoteen 2023 verraten kasvuna avustuksissa. Lapsiperheen kotipalvelun ja perhetyön

ostopalvelujen kilpailutus toteutetaan syksyllä 2024. Lapsiperhepalveluissa tarkistetaan kustannusten oikeellista kohdentumista eri kustannuspaikoille.

Lastensuojelu

ULKOISET ERÄT	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 899	1 161	248	2 755
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-37 656	-39 442	-9 076	-39 956
Toimintakate	-35 757	-38 281	-8 828	-37 201

Lastensuojelun palvelualueella tuloja arvioidaan kertyvän noin 260 000 euroa talousarviota enemmän, koska osa huostaanoton ja sijaishuollon kustannuksista on toisen hyvinvointialueen kustannusvastuulla ja kuluja saadaan laskutettua myös takautuvasti. Avustustuloihin on ennusteessa lisätty 1,5 miljoonaa euroa uuden perheryhmäkodin toimintaan Savonlinnaan, kustannukset korvaa Ely-keskus.

Henkilöstömenojen määrärahojen arvioidaan riittävän palvelualueen toimintaan. Osa ammatillisesta tukihenkilötoiminnasta on otettu omaksi toiminnaksi vähentämällä ostopalveluiden käyttöä ja tämän on arvioitu vähentävän ostopalveluiden käyttöä noin 150 000 euroa. Osana palvelutuotantosuunnitelmaa ostopalveluista on karsittu n. 850 000 euroa. Ostopalveluihin on lisätty 1,5 miljoonaa euroa perheryhmäkodin toimintaan, joka vastaavasti näkyy tuloina avustuksissa. Perheryhmäkodin toiminnan käynnistyminen on mukana osavuosisikatsauksen ennusteessa.

Työikäisten palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 520	1 098	119	1 402
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 676	-9 374	-2 126	-9 012
Toimintakate	-7 156	-8 276	-2 007	-7 610

Kotoutumisen edistämisen ja maahanmuuton yksikön tulot ovat KEHA-keskukselta saatuja laskennallisia korvauksia. Lisäksi KEHA-keskus korvaa tulkkaus- ja käännöskustannuksia, toimeentulotukea ja sosiaali- ja terveydenhuollon erityiskustannuksia. Erityiskustannukset laskutetaan kerran vuodessa, muut kulut neljännesvuosittain. KEHA maksatuksen ajankohta ei ole tiedossa. Erityiskustannukset tuloutetaan siihen yksikköön, missä kustannus on muodostunut, muut kustannukset kotoutumisen

palveluihin. Kuluihin (tulkkikustannukset ja sote-menot) ja niistä saatuihin korvauksiin vaikuttaa tilapäisen suojelun statuksella olevien ukrainalaisten kotikuntaan muuttaneiden määrä, joka on kasvanut.

Kuntouttavan työtoiminnan kilpailutus toteutetaan kesän 2024 aikana. Eloisan tuottaman kuntouttavan työtoiminnan sisältöä ja tiloja arvioidaan ja etsitään uusia työtoimintapaikkoja Eloisan omasta toiminnasta kustannusten alentamiseksi. KEHA:n korvaukset haetaan 1-2 kuukauden välein.

Hallituksen toteuttamien leikkausten vuoksi Kelan etuisuuksiin on tullut ja tulee vielä vuoden 2024 aikana supistuksia, jotka voivat aiheuttaa täydentävän ja ehkäisevän toimeentulotuen kasvua jo tänä vuonna. Taso on vaikea arvioida, koska leikkaukset toteutetaan vuoden 2024 aikana.

Vammaispalvelu ja Vaalijalan osaamiskeskus

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	49 077	47 089	10 712	49 797
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-101 497	-99 090	-23 597	-104 072
Toimintakate	-52 420	-52 001	-12 885	-54 275

Toimintatuotot toteutunevat vuoden 2023 tilinpäätöksen mukaisina. Ulkohyvinvointialuemyynnin ennustaminen on tässä vaiheessa haasteellista ja toteumaan vaikuttaa mm. uuden Privaatti-yksikön käyttöaste.

Vammaispalvelujen menotalousarvio vuodelle 2024 on vuoden 2023 tilinpäätöstä pienempi. Suurin ylityspaine kohdistuu palvelujen ostoihin asumispalveluissa. Asumispalvelujen kilpailutuksen myötä hinnat nousivat. Ennuste tarkentuu seuraavan osavuositarkastuksen yhteydessä. Lisäksi vammaisten henkilöiden omaishoidontuen määräraha on ylittymässä.

Vaalijalan toimintayksikkömuutokset lisäävät aikuisten kuntoutuspaikkoja viidellä ja vähentävät vastavasti nuorten kuntoutuspaikkoja. Muutoksilla ei ole taloudellista vaikutusta.

Vaativien erityispalvelujen varahenkilöstön kustannukset on ennusteessa siirretty yhteisistä sosiaalipalveluista vaativiin erityispalveluihin.

Yhteiset sosiaalipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	741	786	438	731
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-4 390	-4 317	-1 087	-4 079
Toimintakate	-3 649	-3 531	-649	-3 348

Toimintatuotoista suurin osa on THL:n myöntämää korvausta turvakotipalvelujen tuottamisesta. Vuodelle 2024 korvaus on 730 000 euroa, mikä on 55 000 euroa pienempi kuin haettu ja talousarvioon kirjattu avustus (haettu 785 000 euroa). THL:n päätös korvauksesta saatiin tammikuussa 2024. THL:lta haetaan lisärahoitusta vuodelle 2024, kun käytössä on turvakodin neljännesvuosiraportin toteumatiedot.

Yhteisistä sosiaalipalveluista on ennusteessa siirretty kustannuspaikan 2520 (varahenkilöstö) henkilöstömenot vammaispalvelujen palvelualueelle, jossa ne toteutuvat.

Lasten ja nuorten virka-aikainen päivystys siirtyy 1.9.2024 lukien lapsiperhepalveluista sosiaalipäivystykseen. Kustannusten kohdennus selviää valmistelun edetessä eikä muutos lisää sosiaalipalvelujen toimialan kokonaiskustannuksia.

4.2 Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palveluiden määrärahojen toteutuminen (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Myyntitulot	1 852	1 563	397	2 076
Maksutulot	28 609	22 458	5 302	28 992
Tuet ja avustukset	2 573	3 917	1 136	3 927
Muut toimintatulot	3 903	3 530	725	3 939
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	36 937	31 468	7 560	38 934
Palkat ja palkkiot	-76 498	-75 870	-18 735	-79 334
Eläkekulut	-16 113	-13 384	-3 988	-16 383
Muut henkilösivukulut	-2 808	-2 830	-445	-2 912
Henkilöstömenot yhteensä	-95 419	-92 084	-23 168	-99 084
Palvelujen ostot yhteensä	-74 464	-75 517	-17 781	-76 370
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 998	-2 061	-446	-2 062
Avustukset	-10 147	-8 786	-1 935	-8 786
Muut toimintamenot	-1 024	-911	-344	-973
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-183 052	-179 359	-43 673	-187 275
TOIMINTAKATE	-146 115	-147 891	-36 113	-148 341

Toimintatuottoja arvioidaan kertyvän vuoden 2023 tason mukaisesti. Talousarviossa on varattu lääkäripalveluihin vuodelle 2024 virkalääkäreiden palkkakustannuksiin 1,1 miljoonaa euroa ja ostopalvelumäärärahaa 2,9 miljoonaa euroa eli yhteensä 4 miljoonaa euroa. Lääkäreiden rekrytoinnissa on onnistuttu siten, että vuoden loppuun mennessä ikäpalveluissa työskentelee ylilääkärin lisäksi seitsemän lääkäriä. Lääkärit aloittavat työnsä vuoden 2024 aikana erikseen sovittuina aikoina ja ostopalveluja puretaan sopimusten mukaisesti. Kokonaisuutena lääkäripalvelujen tuottamiseen varattujen määrärahojen arvioidaan riittävän.

Henkilöstömääräraha on riittämätön johtuen siitä, että budjetointivaiheessa ei ole huomioitu eläkemenoihin sisältyvää Keva-maksua, nyt toteuma 27,1 % sivukuluissa ja eläkekuluissa 29,5 %. Tämä on huomioitu ennusteessa. Varahenkilöstöä on saatu palkattua, avoimista tehtävissä ei kaikissa ollut palkkavarausta, mitoutusvelvoite ja asiakasmäärän kasvu on vaatinut arvioitua enemmän työntekijöitä. Lisäksi saatiin henkilöstövajeen takia suljettuina olevat paikat avattua uudelleen (n. 40 Eloisan paikkaa). Alkuvuonna on ollut vielä paljon lisä-, ylityö ja kutsurahan käyttöä riittämättömän resurssin takia. Lisäksi vuoteen 2023 liittynyt Temporen n. 87 tuhannen euron tasauslasku aiheutti lisäkustannusta kaikille palvelualueille. Henkilöstömenot ylittyvät arviolta yhteensä noin 7 miljoonalla eurolla suhteessa talousarvioon. Vuonna 2024 saadaan kv-rekryn kautta n. 70 työntekijää ja ovat alussa perehdytettävänä ja aiheuttavat päällekkäistä kustannusta. Ylittäväksi ennustetut toimintamenot saadaan kuitenkin pääosin katettua tilinpäätöslukujen perusteella selvästi talousarviota korkeammaksi ennustetuilla toimintatuloilla.

Arjen tuki- ja etäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 805	6 501	1 769	6 501
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-28 158	-28 245	-7 948	-32 413
Toimintakate	-24 353	-21 744	-6 180	-25 912

Henkilöstömääräraha riittämätön, toteuman pohjalta n. 3 miljoonan euron ylitysuhka. Henkilöstömäärärahan ylitys johtuu siitä, että budjetointivaiheessa ei ollut tietoa myöhemmin ilmenevistä edellisvuodelle kuuluvista eläke- ja sivukuluista sekä lomapalkkavelasta, joiden kulut leikkasivat erityisesti arjen tuki- ja etäpalvelujen varahenkilöstökuluja noin kahdella miljoonalla sekä asiakas- ja palveluohjauksen henkilöstökuluja noin miljoonalla eurolla, koska niissä budjetti koostuu lähes kokonaan henkilöstökuluista. Lisäksi vuoden 2024 talousarvio laadittiin vuoden 2023 kesäkuuhun mennessä kertyneiden kulujen pohjalta ja siitä puuttui kokonaan varahenkilöstön avoimien tehtävien palkkavaraukset, minkä vaikutus näkyy tämän vuoden kustannuksissa. Varahenkilöt säästävät Temporen ja kutsurahojen sekä lisä- ja ylityökustannuksissa. Henkilöstökuluja tasoitetaan osavuosikatsauksen yhteydessä tehtävässä muutostalousarviossa. Vuoden 2024 aikana varahenkilöstön määrä on lisääntynyt viidellä työntekijällä. Tällä hetkellä varahenkilöitä on 75, kun tavoitteena on 100. 75:n varahenkilön palkkakustannukset kaikine kuluineen ovat n. 5 miljoonaa euroa vuositasolla.

Alkuvuodesta tammikuussa kirjautui yli 300 000 euroa sosiaalipalveluihin kuuluvia omaishoidon tuen avustuskuluja ikääntyneiden omaishoidon tuen kustannuspaikalle. Samoin myös sosiaalipalveluihin kuuluvia omaishoidon tuen Kuel-maksuja on tammikuussa kirjautunut ikääntyneiden omaishoidon tuen kustannuspaikalle n. 20 000 euroa.

Henkilöstökulujen lisäksi ylitysuhka on myös palveluiden ostoissa, mitä selittää henkilöstömäärän myötä lisääntyneet matkustuskustannukset, perhehoitajien määrän lisääntymisen myötä lisääntyneet palkkioiden ja kulukorvausten määrä, ateriapalveluiden ostojen lisääntyminen sekä turvallisuuspalveluiden lisääntyneet kulut, johtuen turvapalvelun asiakasmäärän voimakkaasta kasvusta. Edellisvuoteen samaan kvartaaliin verrattuna edellä mainittujen kulut ovat kasvaneet yhteensä n. 1,3 miljoonaa euroa.

Tavoitteena on, että 10 % kotihoidon asiakkaista on etähoivan asiakkaita. Tällä hetkellä n. 6,8 % kotihoidon asiakkaista on etähoivan asiakkaita. Laskennallinen säästö ensimmäisen Q1 aikana on 110 372 euroa (perustuu siihen, että etähoivan käynti on 20,50 euroa fyysistä käyntiä edullisempi ja etäkäyntejä maaliskuussa oli 5 385). Säästö kohdentuu kotihoitoon.

Lääkeautomaattien laskennallinen säästö Q1 aikana on 516 780 euroa laskettuna käynteinä (perustuu siihen, että lääkeautomaatit vähensivät kotihoidon käyntejä 16 780, käynnin kustannus 30,80 euroa). Kustannusvaikutus kohdistuu kotihoitoon.

Laskennallinen säästö Q1 aikana on 608 145 euroa (perustuu siihen, että pitkäaikaisen perhehoidon hoitopäivän hinta on 35,45 euroa edullisempaa kuin yhteisöllisen asumisen. Pitkäaikaisessa perhehoidossa 47 asiakasta). Kustannusvaikutus kohdistuu asumispalveluihin.

Kotiin annettavat palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 890	5 369	1 585	9 695
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-45 420	-43 313	-9 918	-45 276
Toimintakate	-35 530	-37 944	-8 333	-35 580

Kotiin annettavat palvelut alue sisältää kotihoidon ja kotisairaanhoidon palveluihin liittyvän oman toiminnan ja siihen liittyvät kustannukset sekä palvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn kotihoidon palvelun.

Toimintatuotot ovat ennusteen mukaan toteutumassa 2024 talousarviovalmistelussa arvioitua n. 4,3 miljoonaa euroa suurempana. Talousarvioennuste perustui vuoden 2023 ennusteeseen, joka vuonna 2023 ylittyi, ollen tilinpäätösvaiheessa 9,9 miljoonaa euroa.

Henkilöstömäärärahan osalta ylitysuhka Q1 toteuman perusteella n. 2 miljoonaa euroa. Henkilöstömäärärahan ylitys johtuu siitä, että budjetointivaiheessa ei ollut tietoa myöhemmin ilmenevistä edellisvuodelle kuuluvista eläke- ja sivukuluista.

Kotiin annettavien palveluiden ostopalveluiden toteuma Q1 osalta on 16,9 % suhteessa talousarvioon, joka on samaa luokkaa kuin vuonna 2023 (16,8%). Ostopalvelut tilikohtaan kohdistuvat muiden palveluiden ostojen lisäksi myös kotihoidon kilpailutetut ostopalvelut, joita käytetään kotihoidon henkilöstövajaustilanteissa. Kotihoidon ostopalvelun käyttö kotihoidon palvelutuotannossa on suurinta kesälomakauden aikana. Kotihoidon ostopalveluiden kilpailutus on loppusuoralla ja uusi sopimuskausi alkaa 1.6.2024. Kotiin annettavien ostopalveluiden hintojen nousu on todennäköistä aiempia sopimushintoja korkeammaksi.

Asumispalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	22 069	18 516	3 950	21 514
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-100 616	-100 006	-23 989	-101 541
Toimintakate	-78 547	-81 490	-20 039	-80 026

Asumispalvelut alue sisältää asumispalveluihin liittyvän oman toiminnan sekä asumispalvelujen ostot sekä palvelusetelillä järjestetyn asumispalvelun.

Eloisan oman asumispalvelun henkilöstömäärärahoissa on ennakoitavissa n. 1,6 miljoonan euron ylitys. Tätä selittää suurimmalta osin talousarvion suunnitelmavaiheessa odottamaton aikaisemman vuoden eläke- ja lomavelkakustannus, joka näyttäytyy kaikilla ikääntyneiden palvelujen palvelualueilla ja erityisesti palvelualueilla, joissa henkilöstömäärä on suuri. Koska asumispalvelut alue on henkilöstömäärältään suuri, myös maksut kohdistuvat suurelta osalta sinne.

Omassa toiminnassa hankintojen ja palveluostojen kertymä on ollut maltillinen, eikä niihin kohdistu ylityspainetta.

Asumispalvelujen ostopalvelu- ja palvelusetelmäärärahojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisena. Palvelusetelien osuus on kasvanut johtuen päättyneistä palvelusopimuksista yksityisten palveluntuottajien kanssa. Oman palvelutuotannon paikat ovat tehokkaassa käytössä. Asumispalvelujen ostoissa on loppuvuonna riski määrärahojen ylitykseen, mikäli asumispalvelujen jonotilanteesta johtuen ostoja joudutaan lisäämään.

Asumispalvelujen alue kokonaisuutena tulee ennusteen mukaan toteutumaan toimintakatteen osalta talousarvioon nähden alhaisemmin, johtuen arvioitua paremmasta tulokertymästä.

Toiminnalliset muutokset omassa toiminnassa näyttäytyvät toisella kvartaalilla, koska toteutuvat 1.4.2024 ja 1.5.2024 alkaen. Attendo Ikihyvän 17-paikkainen ympärivuorokautisen palveluasumisen yksikkö siirtyi 1.4.2024 liikkeenluovutuksella Eloisan toiminnaksi ja yksikön nimi muuttui Saarelmaksi. Talousarviossa ostopalveluissa noin 900 000 euron varaus, mistä jää käyttämättä noin 675 000 euroa. Talousarviossa ei ole varattu määrärahoja Saarelma yksikön oman tuotannon kustannuksiin.

Ikäpalveluiden kustannuksiksi on kirjautunut edeltävän organisaation aikaisen vahingonkorvauksen kustannuksia 44 000 euroa, mihin ei ole voitu varautua talousarviossa. Lisäkustannuksia ovat aiheuttaneet myös aikaisemmin kertyneiden luottotappioiden kirjaaminen, josta ei myöskään ollut suunnitelmavaiheessa tietoa. Näitä on jo ensimmäisen kolmen kuukauden aikana ollut lähes 35 000 euroa.

Geriatrinen osastopalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 172	1 083	256	1 224
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 338	-7 236	-1 683	-7 566
Toimintakate	-7 166	-6 153	-1 427	-6 342

Geriatrinen osastopalvelu sisältää terveydenhuollon alaisten osastojen lisäksi yhden sosiaalihoitolain alaisen lyhytaikaisen yksikön ja kotiutuskoordinaattoritoiminnan Mikkelissä, Savonlinnassa ja Pieksämäellä. Vuoteen 2023 verrattuna muutoksena Kangasniemen geriatrisen osaston siirtyminen

terveyspalveluista ikääntyneiden palveluihin sekä Juvan jaksohoidon siirtyminen geriatrisesta osastopalveluista asumispalveluihin.

Palvelujen ostoihin liittyy epävarmuutta. Huhtikuun ja toukokuun aikana saadaan purettua lääkäristöihin liittyvät sopimukset virkalääkäreiden saannin vuoksi

Henkilöstökuluissa ylitysuhka 330 000 euroa johtuen budjetointivaiheen jälkeen tietoon tulleesta tälle vuodelle kirjautuvista edelliselle vuodelle kuuluvista eläke- ja sivukuluista ja muilta palvelualueilta siirretyistä palkkavarauksista geriatriseen osastopalveluihin.

Toimintatuotot näyttäisivät ylittävän talousarvion, joten kokonaisuudessa geriatrisen osastopalvelun ylitysuhka on ennusteen perusteella noin 189 000 euroa.

Yhteiset ikäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-519	-560	-135	-480
Toimintakate	-519	-560	-135	-480

Yhteisten ikäpalveluiden talouden arvioidaan pysyvän talousarviossa, toimintakulujen ennustetaan jäävän talousarviota pienemmiksi. Hallintoa on kevennetty entisestään ja resurssia siirretty palvelualueisiin.

4.3 Terveyspalvelut

Terveyspalveluiden määrärahojen toteutuminen (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Myyntitulot	16 452	13 694	3 390	16 921
Maksutulot	21 528	20 525	4 791	21 912
Tuet ja avustukset	3 382	2 897	372	3 382
Muut toimintatulot	1 123	291	155	1 123
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	42 485	37 407	8 708	43 339
Palkat ja palkkiot	-163 177	-172 497	-38 984	-167 173
Eläkekulut	-31 596	-27 653	-7 880	-33 791
Muut henkilösivukulut	-6 064	-6 367	-932	-3 999
Henkilöstömenot yhteensä	-200 837	-206 517	-47 796	-204 963
Palvelujen ostot yhteensä	-120 481	-118 036	-24 276	-121 608
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-44 453	-47 427	-10 709	-44 122
Avustukset	-102	-163	-27	-111
Muut toimintamenot	-4 012	-3 601	-1 205	-4 963
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-369 885	-375 744	-84 013	-375 767
TOIMINTAKATE	-327 400	-338 337	-75 305	-332 428

Terveyspalvelujen toimintatulojen arvioinnissa vuodelle 2024 on pohjana käytetty tilinpäätöslukuja 2023 ja huomioitu myyntihintojen ja asiakasmaksujen korotukset. Kun arvioidaan, että toiminnassa ei tapahdu merkittäviä muutoksia toimintatuloennuste ylittää talousarvion 5,9 miljoonalla eurolla. Tämä edellyttää, että ulkohyvinvointialuemyyntiä pystymme tuottamaan viime vuoden tapaan.

Toimintamenojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisesti. Palvelujen ostoissa on riski talousarvion ylityksestä. Vastaavasti alkuvuoden henkilöstökulut ovat talousarviota matalammat, jota selittää osin henkilöstövajaus.

Sotekeskuspalveluverkkoon kiinteistöjen osalta sekä sairaalapalvelujen työnjakoon kehysriihen päätöksen pohjalta kohdistuu merkittäviä muutospaineita. Näiden tulevien muutosten ei ennusteta vaikuttavan vuoden 2024 talouteen mm. pitkien sopimusten takia. Sairaala-, sotekeskus- ja akuuttipalveluissa on merkittäviä talouden sopeuttamistavoitteita palvelujen tuotantosuunnitelmassa. Palveluverkkopäätösten pitkittymisten takia ennustamme noin 0,8 miljoonan euron riskiä eli päätettyihin sopeutuseuroihin ei yllätä.

Sairaalapalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	19 433	16 961	4 289	19 478
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-169 869	-165 109	-37 543	-167 649
Toimintakate	-150 436	-148 148	-33 254	-148 171

Sairaalapalveluiden palvelualueella talousarviossa pysytään tarkasteltaessa toimintatuottoja ja toimintamenoja yhdessä. Toimintatulot ylittyvät ennusteen mukaan 2,5 miljoonaa euroa. Maksutuotot ylittyvät noin 1 miljoonalla eurolla. Myyntituottojen ylitykseen liittyy useita epävarmuustekijöitä.

Toimintamenot ylittyvät ennusteen mukaan noin 2,5 miljoonaa euroa. Henkilöstökulujen ylitys kohdistuu palkkoihin, eläkemenoihin ja henkilöstön sivukuluihin. Palkkakulujen ylitykseen vaikuttaa Rantasalmen osaston lakkautuspäätöksen viivästyminen. Osasto lakkautui tammikuun lopussa ja vuodelle 2024 ei ollut budjetoitu henkilöstökuluja. Hengitystukiyksikön lakkautukseen liittyi asiakkaiden jääminen sairaalapalveluiden osastolle, koska kaikille ei ole järjestynyt vakituista asuntoa. Tällä viiveellä on henkilöstökuluja nostava vaikutus viiden hoitajan palkkamenojen verran. Kansainvälisten oppisopimusopiskelijoiden henkilöstökulut ovat 1-3/2024 aikana 150 000 euroa ja näitä kuluja ei ole huomioitu henkilöstösuunnittelussa.

Palvelujen ostoissa näkyy hienoinen ylitys ja tarkoitus on toiminnassa erityisesti kiinnittää huomiota yliopistosairaalaan ja muiden hyvinvointialueiden sairaaloihin ohjautumiseen ja hoitaa potilaat ensisijaisesti Etelä-Savon hyvinvointialueella. Säästöä näyttäisi tulevan aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalta.

Tulevaisuuden ennusteisiin vaikuttavat riskit: hallituksen kehysriihen palveluverkkoon kohdistuvat muutokset kuten erikoissairaanhoidon päivystys ja sen vaikutus sairaalatoimintaan heikentävät ennustettavuutta. Investoinnit ovat edenneet investointisuunnitelman mukaisesti.

Diagnostiset ja tukipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 056	721	145	1 087
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-29 942	-33 656	-7 028	-30 967
Toimintakate	-28 886	-32 935	-6 883	-29 880

Diagnostisten ja tukipalvelujen ensimmäinen vuosineljännes on toteutunut talousarvioennustetta parempana, mikä ennakoi talousarviossa pysymistä tai hienoista alittumista. Alkuvuoden perusteella henkilöstökulut sekä aineet ja tarvikkeet olisivat alittamassa talousarvion, ja palveluiden ostot ylittämässä.

Suurin epävarmuus liittyy ostopalveluiden ja henkilöstökulujen kehittymiseen vuoden aikana. Apteekki- ja diagnostiikkapalveluissa alottaa loppu vuoden aikana uusia virkalääkäreitä, mikä mahdollistaa vuosia kestäneen ostopalvelun vähentämisen. Tulosalueella on kuitenkin jatkuvana riskinä henkilöstötilanteen äkillinen heikentyminen.

Terveystieteiden tukipalvelujen tulosalueen muodostavat osastonsihteeripalvelut ja terveyspalvelujen varahenkilöstö, ja talousarviossa se koostuu lähes yksinomaan henkilöstökuluista. Kumpaankin kohdistuu muiden palvelualueiden suunnalta kasvutoiveita. Osastonsihteeripalveluissa kasvua pyritään saamaan aikaan tehokkuutta nostamalla.

Sotekeskuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 845	9 265	1 979	9 421
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-87 476	-91 818	-20 999	-92 500
Toimintakate	-78 631	-82 553	-19 020	-83 079

Toimintatulojen ennustetaan kokonaisuudessaan ylittävän talousarvion. Myyntuotot ovat toteutuneet odotetusti. Maksutuottojen toteuma on jäljessä, joka osittain selittyy laskutuksen hitaudella. Maksutuottojen kertymät ovat jäljessä eniten suun terveydenhuollossa ja avoterveydenhuollossa.

Kokonaisuutena henkilöstökulujen toteuma on kunnossa, mutta suun terveydenhuollossa ja digitaalisissa terveystaluuissa on ylityksiä. Suun terveydenhuollossa on siirrytty vuoden vaihteessa yhteiseen päivystykseen omana toimintana. Savonlinnassa oli aiemmin oma suun terveydenhuollon päivystys, joka toteutettiin ostopalveluna. Digitaalisissa palveluissa kustannuksia nostavat ruuhkautumisen aiheuttamat ylityöt ja toiminnan laajentuminen. Tällä tuetaan avoterveydenhuollon toimintaa ja hoitoon pääsyä.

Palvelujen ostojen ennusteessa on otettu huomioon vuoden 2023 toteuma. Riski ylityksiin on olemassa.

Kokonaisuutena toimintamenojen ennusteessa on 0,7 miljoonan euron ylitys, johon vaikuttamme palvelujen ostoja vähentämällä.

Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	13 152	10 458	2 295	13 352
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-82 599	-85 161	-18 442	-84 649
Toimintakate	-69 447	-74 703	-16 147	-71 297

Kokonaisuutena palvelualueen ennuste on, että talousarviossa pysytään. Toimintatulojen osalta myyntituottoja on kertynyt enemmän kuin on suunniteltu, eli jos tasainen tulokehitys jatkuu, myyntituottoja kertyy yli miljoona euroa enemmän. Maksutuotot ovat myös ylittämässä talousarvion. Kokonaisuudessa ennuste näyttää, että tuloja kertyy n. 3 miljoonaa euroa yli talousarvion.

Tulosalueena akuuttipalvelujen ennuste näyttää siltä, että se on ylittämässä talousarvion. Ylitysennuste on noin 1,8 miljoonalla euroa. Riskinä akuuttipalveluissa ovat henkilöstökulut. Ensihoidossa kohdistuu tälle vuodelle palvelutuotantosuosittelman toimenpiteitä, esimerkiksi henkilöstövähennyksiä (12 htv) sekä vähennyksiä ylityökorvauksista.

Akuuttipalvelujen henkilöstökulut ovat todellinen riski, niiden ennustaminen kesän ajalta on todella vaikeaa, erityisesti päivystyksessä ja ensihoidossa. On mahdollista, että kesän ajan henkilöstökulut nousevat. Akuuttipalvelujen ostopalvelujen ylitys selvittyy Savonlinnan päivystyksen lääkäripalvelujen ostokustannuksilla.

Tulosalueen mielenterveys- ja riippuvuuspalvelujen tulokertymä on selvästi yli talousarvion. Tähän on vaikuttanut se, että psykiatrian vuodeosastopalvelua on myyty muille hyvinvointialueille enemmän kuin viime vuoden samaan aikaan.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa on tehty tiukkaa kustannusten hillintää (asumispalvelut), ja ostopalvelueuroja on tarkoitus kääntää omaan toimintaan. Tulosalueella aloittaa toimintansa oma arviointiyksikkö Vaahtera. Tämän yksikön toimintaan on pyritty varautumaan talousarvion puitteissa siten, että toiminta voidaan rahoittaa oman tulosalueen euroilla.

Mielenterveys- ja riippuvuuspalveluissa on riskinä TMS-laitteen käytöstä tulevat lisäkustannukset, joita ei ole osattu etukäteen huomioida talousarviossa (arvioitu kustannus 150 000 euroa) sekä aivojen ta-savirtastimulaatiohoitojen laajentaminen hyvinvointialueen mieri-palveluihin: näitä kuluja ei ole enna-koitu talousarviossa (arvioitu kustannus 100 000 euroa).

4.4 Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Pelastus- ja turvallisuuspalveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	Toteuma			
	TP 2023	TA 2024	1-3/2024	Ennuste
Myyntitulot	2	0	15	15
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	0	0	0	75
Muut toimintatulot	84	68	5	57
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	86	68	20	147
Palkat ja palkkiot	-9 004	-8 409	-2 019	-7 990
Eläkekulut	-1 714	-1 349	-400	-1 591
Muut henkilösivukulut	-332	-311	-48	-190
Henkilöstömenot yhteensä	-11 050	-10 069	-2 467	-9 771
Palvelujen ostot yhteensä	-1 831	-1 933	-559	-2 209
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-942	-1 125	-127	-1 130
Avustukset	-258	-257	-115	-257
Muut toimintamenot	-727	-985	-349	-986
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-14 808	-14 369	-3 617	-14 353
TOIMINTAKATE	-14 722	-14 301	-3 597	-14 206

Pelastus- ja turvallisuustoimialan talousarvio toteutuu tämä hetkisen arvion mukaan hyvin.

Pelastustoiminnan palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	56	19	71
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 225	-12 714	-3 075	-12 737
Toimintakate	-12 182	-12 658	-3 056	-12 666

Pelastustoimen palveluissa ei ole tällä hetkellä tiedossa merkittäviä poikkeamia suhteessa talousarvioon.

Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	0	1	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-619	-502	-102	-458
Toimintakate	-576	-502	-101	-457

Onnettomuuksien ennaltaehkäisynpalveluissa ei ole tällä hetkellä tiedossa merkittäviä poikkeamia suhteessa talousarvioon.

Turvallisuuspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	12	0	75
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 964	-1 153	-439	-1 157
Toimintakate	-1 964	-1 141	-439	-1 082

Turvallisuuspalveluissa ei ole tällä hetkellä tiedossa olevia olennaisia poikkeamia suhteessa talousarvioon. Talousarviossa tuloista puuttuu huoltovarmuuskeskuksen rahoitusosuus huoltovarmuuden toimintamalli -hankkeelle. Rahoitusosuuden vuoteen 2024 kohdistuva osuus, noin 75 000 euroa, on huomioitu ennusteessa.

4.5 Konsernipalvelut

Konsernipalveluiden määrärahojen toteutuminen (1000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Myyntitulot	2 157	1 825	404	1 825
Maksutulot	0	0	0	0
Tuet ja avustukset	14 546	10 043	469	13 665
Muut toimintatulot	3 020	3 152	814	3 368
TOIMINTATULOT YHTEENSÄ	19 723	15 020	1 687	18 858
Palkat ja palkkiot	-34 978	-32 462	-7 150	-32 083
Eläkekulut	-6 637	-5 226	-1 429	-6 111
Muut henkilösivukulut	-1 273	-1 204	-168	-1 082
Henkilöstömenot yhteensä	-42 888	-38 892	-8 747	-39 276
Palvelujen ostot yhteensä	-61 643	-56 684	-14 015	-56 881
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-12 600	-12 913	-3 053	-13 178
Avustukset	-904	-324	-3	-324
Muut toimintamenot	-27 239	-30 889	-7 759	-30 581
TOIMINTAMENOT YHTEENSÄ	-145 274	-139 702	-33 577	-140 240
TOIMINTAKATE	-125 551	-124 682	-31 890	-121 382

Konsernipalvelujen vuosi 2024 on ollut toiminnan vakiinnuttamisen ja edelleen kehittämisen aikaa. Vuoden ensimmäinen neljännes on sujunut varsin hyvin. Erityinen huolenaihe on ollut henkilöstöresurssin riittävyys vuoden 2023 lopulla toteutettujen henkilöstövähennysten jälkeen. Toistaiseksi on selvitty, vaikka palautetta riittämättömistä resursseista on tullut ja lähijohtaminen on joutunut erittäin suurten paineiden alle.

Konsernipalvelut toteuttaa osaltaan Eloisan strategiaa ja auttaa muita toimialoja onnistumaan omassa strategian toimeenpanossaan. Strategian toimeenpanemiseksi laadittua kehitysohjelmaa johdetaan konsernipalveluista. Kehitysohjelman kolme kärkihanketta ovat palveluiden uudistaminen, Eloisa-kulttuuri ja rekrytointi sekä tiedolla johtaminen. Palveluiden uudistaminen on koko Eloisan tulevaisuuden kannalta keskeinen asia. Myös konsernipalveluissa tarkastellaan vuoden 2024 aikana palvelujen tuotantotavat. Eloisa-kulttuurin rakentamistyö jatkuu, ja merkittävää parannusta rekrytointiasemassa voidaan jo nähdä. Eloisan toimintakulttuurin kivijalat avoimuudesta, rehellisyydestä, henkilöstön arvostamisesta ja pönöttämisen välttämisestä pyritään jalkauttamaan läpi organisaation. Tiedolla johtamisen ratkaisujen uudistaminen jatkuu, ja merkittävää on myös kaikkien asiakas- ja potilastietojärjestelmien kantojen yhdistäminen, jota valmistellaan vuoden 2024 ajan.

Konsernipalvelujen taloudessa ei ole näköpiirissä merkittäviä uhkia. Koko organisaatiota koskeva eläkemaksujen ylityspaine näkyy myös konsernipalveluissa. Talousarviossa konsernipalveluille asetetut sopeutustavoitteet toteutuvat pääosin samoin kuin palvelujen tuotantosuunnitelmassa asetetut tavoitteet. Konsernipalvelujen toimintakatteen arvioidaan toteutuvan noin 3,4 miljoonaa euroa talousarviota parempana pääasiassa talousarvion tasoa suuremmaksi ennakoitujen tukien ja avustusten johdosta.

Konsernipalvelujen muutosprojekti hallinto-organisaatiosta palveluorganisaatioksi jatkuu. Historian ensimmäinen asiakastytyväisyyskysely sisäisille asiakkaille toteutettiin vuoden aluksi. Vastauksia saatiin 1 800, ja avoimia vastauksiakin annettiin 1 000. Tulos kertoo, että konsernipalvelut tuottavat tärkeitä palveluja ja niitä halutaan yhdessä viedä eteenpäin. Kouluarvosanan keskiarvoksi saimme 7,5 ja mediaaniarvoksi 8. Tarkemmissa kysymyksissä arviot vaihtelivat keskiarvoiltaan 2,9 ja 3,7 välillä asteikolla

1-5. Kysely antaa hyvän pohjan jatkotyölle ja jokaisella palvelualueella on poimittu tärkeimpiä kriittisiä palautteita jatkotyöstön kohteiksi ja toisaalta ammennettu iloa saaduista kiitoksista.

Päätöksenteon tuen palvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3 2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 691	8 490	290	8 127
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-13 768	-9 662	-1 917	-9 700
Toimintakate	-4 077	-1 172	-1 627	-1 573

Palvelualueen tehtävät laajentuivat vuodenvaihteessa merkittävästi vaikuttavuuspalvelujen palvelualueen tehtävien ja henkilöstön siirryttyä päätöksenteon tuen palvelualueelle, joka jakaantui yleishallinnon ja strategiapalvelujen tulosalueisiin. Keskeisiä toiminallisia muutoksia ovat olleet vuoden alussa aloittaneen uuden sote-valvontatiimin toiminnan järjestäminen tehtäviin käytettävien resurssien vähennyttä kolmella. Lisäksi sekä assistentti- että asiakirjahallintapalvelujen toimintaa on sopeutettu kahden ja sosiaali- ja potilasvastapalveluiden resurssia yhden henkilötyövuoden verran, jotka ovat edellyttäneet myös muutoksia toimintaprosesseihin sekä palvelutasoon.

Henkilöstökulut ovat kokonaisuutena talousarvion mukaisia, mutta eläkekulut ovat olleet alkuvuonna jonkin verran arvioitua suuremmat.

Palvelujen ostojen toteuma on tällä hetkellä selvästi alle talousarvion, mutta oikeudellisten palvelujen kustannuspaikalle on tulossa myöhemmin kuluvan vuoden aikana työriitoihin liittyviä asianajokustannuksia, joita ei ole osattu huomioida täysimääräisesti talousarviossa.

Hankityöntekijöiden palkkojen palkkatietojen kirjautumisessa on ollut jonkin verran teknisiä haasteita, minkä vuoksi toteuma tämän osalta saattaa vielä muuttua jonkin verran. Kokonaisuutena arvioiden ensimmäisen kvartaalin toteuma ja talouden ennuste ovat kuitenkin hyvin linjassa talousarvion kanssa.

Hankinta- ja talouspalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	29	0	1	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-3 110	-2 775	-589	-2 775
Toimintakate	-3 081	-2 775	-588	-2 774

Ensimmäisen vuosineljänneksen toteumaan perustuvan arvion mukaan hankinta- ja talouspalvelut tulee pysymään talousarviossaan. Talousarviota on myös hankinta- ja talouspalveluissa korjattava Kevan tasausmaksujen osalta, mutta muutos pyritään kattamaan palvelualueen muista toimintakuluista, jolloin kustannusten kokonaismäärä ei kasva. Näkyvissä ei ole muita talousarviopoikkeamia, eli palveluostojen ja aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostojen arvioidaan toteutuvan tilikaudella talousarvion mukaisina.

Talouspalveluissa valmisteltiin ensimmäisellä vuosineljänneksellä Eloisan ensimmäinen tilinpäätös vuodelta 2023. Tilinpäätös käsiteltiin aluehallituksessa 25.3.2023. Talouden palveluissa on kevään aikana panostettu Eloisan esihenkilöiden talousosaamiseen järjestämällä tammi-huhtikuussa yhteensä kahdeksasta osasta koostunut esihenkilöiden talouden koulutuskokonaisuus. Vuoden 2024 talousarvion edellistä vuotta tarkempien sitovuustasojen johdosta raportointivastuussa oleville palvelualuejohtajille ja -päälliköille sekä toimialajohtajille on tarjottu lisäksi osavuosikatsauksen valmisteluun ja ennusteiden laatimiseen aiempaa enemmän tukea raportoinnin laadun ja luotettavuuden varmistamiseksi. Osavuosikatsausten valmisteluprosessi ja esitystapa on uudistettu. Tilinpäätöksen valmistuttua talouspalvelut on myös käynnistänyt vuoden 2025 talousarvion valmistelun sekä osallistunut tiiviisti uuden tasapainotusohjelman valmisteluun.

Hankintapalveluissa on keskitytty purkamaan yksikköön kertyneitä työjonoja. Henkilöstöressurssitilanne työmääriin nähden on haastava. Ensimmäisen kvartaalin aikana on sähköiseen tarjouspalveluun julkaistu kahdeksan kansallisen ja viisi EU-kynnysrajan ylittänyttä kilpailutusta. Päätyneitä kansallisia kilpailutuksia oli sähköisessä tarjouspalvelussa ensimmäisellä vuosineljänneksellä yksi ja EU-kilpailutuksia viisi kappaletta. EU-jälki-ilmoituksia päätyneiden kilpailutusten tuloksista julkaistiin tammi-maaliskuun aikana seitsemän. Toimialojen lähettämiä kilpailutus-, sopimus- ja hankintapäätöslomakkeita käsiteltiin 125 kappaletta. Kilpailutusten toteutuksen sekä hankintapäätösten ja -sopimusten työstämisen ohella on toimialojen kanssa valmisteltu hankintaohjeen mukaisia hankintasuunnitelmia hankintojen suunnittelua ja aikataulutusta varten; hankintojen valmistelussa on päästävää nykyistä suunnitelmallisempaan toimintamalliin. Tavara- ja tarvikehankinnoissa on hyödynnetty laajalti yhteishankintoja. Lisäksi hankintapalvelut on järjestänyt Eloisan henkilöstölle koulutukset ClouDia Sopimushallinta- ja ClouDia Pienhankinta -järjestelmistä. Hankintapalvelut osallistui esihenkilöille tuotettuun talouden koulutuskokonaisuuteen järjestämällä yhden koulutusosion julkisten hankintojen perusteista. Helmikuussa saatiin ClouDia Sopimushallintaan toteutettua AD-kirjautuminen ja ns. työpöytä näkymä, jotka mahdollistavat koko henkilöstön sujuvan pääsyn sopimusjärjestelmään.

Viestintäpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-606	-706	-148	-715
Toimintakate	-606	-706	-148	-715

Talousennusteesta näkyy, että henkilöstökulut ovat yläkanttiin. Tämä johtuu siitä, että eläkekulut ovat suuremmat, kuin mitä talousarvion valmisteluvaiheessa osattiin arvioita. Eläkekuluista puuttuu Kevan maksuja, joita ei osattu tuolloin ennakoida.

Muutoin talouden ennuste näyttää hyvälle. Palvelujen ostoista voidaan tarvittaessa tasapainottaa henkilöstökuluja.

Aineet, tarvikkeet, tavarat -tiliryhmän ylitys johtuu lehtitilauksista, jotka on nähty perustelluiksi tehdä. Esimerkiksi Eloisan koko henkilöstölle avautuvat nyt Medi uutisten jutut ja johtoryhmällä on oikeudet lukea mm. Kauppalehteä. Jatkossa nämä tilaukset huomioidaan jo talousarviovalmistelussa.

Palvelujen ostoja tulee vielä muutama isompiin kokonaisuuksiin vuoden aikana. Näistä isoin on Eloisan kesälehdien painatus ja postitus alueen kotitalouksiin ja kesäasukkaille. Lehden sisältö tehdään itse, painatus ja postitus ostetaan. Perinteinen kotiin jaettu printtijulkaisu on hintava mutta tärkeä, sillä kaikki asukkaat eivät ole nettiyhteyden tai somen päässä. Lehti kertoo keskeisistä palveluista, yhteydenottokanavista ja puhelinnumeroista. Lehti on helppolukuinen myös iäkkäille, sillä se taitetaan saavutettavuudelle asetettujen kriteereiden mukaisesti.

Loppuvuoteen on edelleen suunnitteilla myös kotiin jaettava puhelinnumerokooste. Vastaava yksisivuinen lehtinen tehtiin myös alkuvuonna tammi-helmikuun vaihteessa ja siitä saatiin asukailta hyvää palautetta.

Eloisan brändiä ja työnantajamielikuvaa rakennetaan vielä loppuvuoden aikana yhdessä rekrytoinnin kanssa. Palveluihin ostoihin on varattu rahaa mm. uusiin valokuviin, mahdolliseen videoon sekä alueellisen ja valtakunnallisen näkyvyyden mainostilojen ostoihin. Edelleen viestintäpalveluissa pyritään tekemään mahdollisimman paljon itse. Tämä tarkoittaa esimerkiksi sosiaalisen median sisältöjen tuottamista, sisäisen ja ulkoisen verkkoviestinnän kehittämistä sekä aktiivista mediatiedotusta.

Tila- ja tukipalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 361	4 283	1 015	4 287
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-75 013	-80 481	-19 639	-81 330
Toimintakate	-70 652	-76 198	-18 624	-77 043

Kokonaisuudessaan tila- ja tukipalvelut on kestävässä talousarvioarvioissa. Henkilöstökuluissa ylityspaine tulee Kevan tasausmaksusta, mutta palkkamenojen suhteen ei vaikuta olevan ylityspainetta.

Palvelujen ostoissa talousseuranta näyttää ylitystä, mutta tämä johtuu siitä, että pesulapalvelujen kulut ovat vielä sisäisesti kohdentamatta kustannuspaikoille.

Aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden osalla on ylityspainetta. Tämä johtuu alkuvuoden kylmyydestä ja kaukolämmön suurista hinnankorotuksista, sähkön hintatason vaihtelusta ja kiinnityspolitiikan eroista ja veden sekä jäteveden hintojen noususta.

Muiden kustannusten osalta toteuma on muodostumassa talousarvion mukaiseksi, ellei kesken vuotta jouduta vuokraamaan lisää tiloja. Kiinteistöverojen toteumaa edelliseen vuoteen verrattaessa on otettava huomioon vuoden 2023 kiinteistöverojen oikaisu, joka oli Eloisalle suotuisa.

Tila- ja tukipalvelujen taloustoteuman kannalta merkittävä asia on palvelutalojen toimintojen siirtyminen yksityisiltä toimijoilta Eloisan vastuulle (1.4.2024 lukien siirtyi kaksi palvelutaloa Eloisalle Ristiinassa). Tällöin sekä vuokratulot tilapalveluissa että henkilöstö ja/tai ostopalvelukulut ruoka- ja puhtauspalveluissa kasvavat. Nämä pitää ottaa huomioon ulkoisten kulujen toteumaa arvioitaessa.

Henkilöstöpalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 868	2 155	374	2 154
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 516	-10 352	-2 383	-9 941
Toimintakate	-10 648	-8 197	-2 009	-7 787

Henkilöstöpalveluissa tällä hetkellä näyttää siltä, että pysytään talousarviossa. Seurannassa on kuitenkin erityisesti työterveyshuollon kustannukset, jotka on budjetoitu sopimuksen mukaisen kattohinnan alle. Tämä perustuu viime vuoden toteumaan ja myös tavoitteeseen tälle vuodelle. Kuluvan vuoden osalta tavoitteena on sairastavuuden olennainen vähentäminen työhyvinvointia edistämällä ja siten vaikuttaa merkittävästi työterveyshuollon kustannusten alenemiseen.

Alkuvuoden osalta on henkilöstöetujen käyttö lähtenyt vauhdikkaasti käyttöön. Uutena etuna työsuhdepyörä tuli käyttöön maaliskuun alusta lukien ja on välittömästi ollut suosittu, edun otti käyttöön saman tien useampi sata työntekijää. Lisäksi Smartumin käyttö, kun edun piiriin tuli myös terveystalvelut laajemmin, on ollut vilkasta. Henkilöstöetujen osalta arvioidaan määrärahan tällä hetkellä riittävän.

Rekrytointimarkkinointiin panostetaan edelleen voimakkaasti, määrärahoja kohdennetaan digi- ja so-memarkkinointiin ja harkitusti osallistuen erilaisiin tapahtumiin paikan päällä. Rekrytointimarkkinoinnin kustannusten arvioidaan pysyvän kohtuullisina ja talousarvion mukaisina tällä tavalla toimien.

Tulojen kertyminen näyttää tällä hetkellä toteutuvan talousarvion mukaisina.

Digitaaliset ja tietopalvelut

ULKOISET ERÄT (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Toteuma 1-3/2024	Ennuste
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 773	93	5	4 288
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-40 260	-35 726	-8 898	-35 784
Toimintakate	-36 487	-35 633	-8 893	-31 496

Sovellustiimin tehtävien painopisteenä on ollut eri tietojärjestelmien yhtenäistämisiä ja prosessien automatisointia. Merkittävin projekti oli Lifecare-potilastietojärjestelmän tietokantojen yhdistäminen tammiukuussa 2024. Tämä merkitsee sitä, että saamme kustannussäästöjä järjestelmien ylläpitoon ja niihin liittyviin tuleviin päivitys-/kehittämiprojekteihin. Työaikajärjestelmää päästään yhtenäistämään kesän jälkeen kilpailutuksen tuotoksena. Potilastietojärjestelmien yhtenäistämistä on saatu tehtyä ja järjestelmän laajentamisesta koko alueen kattavaksi on suunnitelmat olemassa. Asiakastietojärjestelmän osalta käynnistyy kilpailutus.

Digitaaliset palvelut tiimin tärkein tehtävä on ollut 4.4. käyttöönotettu digitaalinen asiointialusta. Käyttöönottoprojekti jatkuu koko vuoden palvellakseen monialaisesti palvelutuotannon tarpeita. Digistrategian käytäntöön vienti digitaalisten palveluiden käytön laajentamisena jatkuu palveluntuotantosuunnitelman mukaan käyttöönottoprojektin rinnalla. Digitaalisten palveluiden asiantuntijat työskentelevät verkostomaisesti yhteistyössä mm. Digitaalisten terveyspalveluiden kanssa. Digitaalisia palveluja yhdistetään uudelle asiointialustalle päällekkäisten ylläpitokustannusten minimoimiseksi. Säästämme ostopalvelukustannuksissa käyttämällä omaa työvoimaa.

Tietojohtamisessa alkuvuoden aikana on saatu tuotantoon johdon työpöytä. Työpöydän tarkoitus on, että sieltä nähdään nopeasti ja helposti keskeisemmät tiedot toiminnasta, taloudesta ja henkilöstöstä. Johdontyöpöytä on kaikkien työntekijöiden saatavilla. Työpöytää kehitetään omana työnä, jolloin kustannussäästöjä saadaan useita kymmeniätuhansia euroja, verrattuna ostopalveluihin. Samalla on saatu tehtyä muitakin BI-raportteja operatiivisen toiminnan seuraamiseen. Kustannuslaskentaprojekti on aloitettu, jonka perusteella saadaan tuotteistettua palvelut nykyistä paremmin. Haasteena on henkilöstöressurssien niukkuus työmääriin nähden.

Infratiimi on vuoden alussa ottanut käyttöön uuden tietoturvan tilannekuvapalvelun sekä siihen liittyvän verkon tietoturvan seurantajärjestelmän. Lisäksi Eloisan M365 -ympäristöön on toteutettu tietoturvatarkistus. Tietoturvan osa-aluetta kehitetään jatkuvana prosessina seuraten uhkatilannetta. Yhteistyö ICT-palveluiden tuottajien kanssa on ollut sujuvaa ja SLA-tavoitetasoihin on päästy. Merkittäviä käyttökatsoksia tai teknisiä haasteita ei ole esiintynyt. Hyvinvointialueen valmisteluun liittyviä ICT-projekteja on jatkettu suunnitellusti ja projektit ovat päättymässä kesäkuuhun mennessä. Projekteja ovat mm. palvelinten vaihdot, mobiililaitteiden vaihdot, integraatiotyöt järjestelmien välillä ja vanhojen organisaatioiden ICT-ympäristöjen alasajot. Työasemaympäristön käyttöjärjestelmän päivitysprojekti on saatu loppuun ja siirtymä uuteen Windows 11 -käyttöjärjestelmään tulee tapahtumaan vaiheittain tulevina vuosina. Tekoälypalveluiden sekä ohjelmistorobotiikan käyttöönottamiseksi on käynnistetty projekti.

5 Talouden tasapainotustoimenpiteet

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Koko organisaatio yhteensä	31 449 855	25 069 059	6 695 796	
Sosiaalipalvelut	7 718 000	6 118 000	1 600 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	3 750 000			
Ulko- ja hyvinvointialuemyynti, lisäys	1 000 000	500 000	500 000	Ei toteudu, Privaatti suunniteltua pienempänä
Painopiste peruspalveluihin, lastensuojelu	500 000	500 000		
Henkilökohtainen apu; oman toiminnan lisääminen	500 000	500 000		
Palveluasumisen kilpailutus, vammaispalvelut	150 000		150 000	Ei toteudu, hinnat nousseet kilpailutuksen seurauksena
Kuljetuspalvelujen kilpailutus, vammaispalvelut	300 000	300 000		
Erytis- ja erityis- palvelujen käytön optimointi, vammaispalvelut	500 000		500 000	Ei ole mahdollista arvioida vielä tässä vaiheessa
Kuntouttava työtoiminta	500 000	500 000		
Toteutumaton 2023:				
Lastensuojelupalvelut, Painopiste peruspalveluihin	300 000	300 000		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	2 568 000	2 568 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	1 400 000			
Vaalijalan osaamis- ja tukikeskus, edelleen selkeyttäminen	300 000	300 000		Vapautuvien tehtävien ja työnjaon tarkastelu
Kuntouttava työtoiminta, oman toiminnan tiivistäminen	300 000	50 000	250 000	Asiakkaiden määrä ei muutu, tiloja pyritään vähentämään vuoden 2024 aikana
Ostopalvelujen karsinta ja oman työn priorisointi	400 000	400 000		
Vaalijalan erityis- ja erityis- palvelut, selvitys tuotantotavasta	200 000		200 000	Selvitys käynnissä, säästö ei toteudu v. 2024
Toiminnalliset ja mahdolliset organisaatiomuutokset	200 000	200 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
<i>Ikääntyneiden palvelut</i>	3 440 000	1 995 000	1 445 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	2 140 000			
Palvelurakenteen keventäminen	750 000		750 000	Toteutui 1,5 miljoonaa euroa jo vuonna 2023. Asiakasmäärän kehittyminen on epävarmaa eikä uutta säästöä voida arvioida tässä vaiheessa.
Etäkäynti korvaa kotihoidon fyysisistä käynneistä 10%	1 000 000	442 000	558 000	Toteutumiseen liittyy epävarmuutta. 850 000 euroa toteutunut säästöä jo v. 2023, kun n. 42 000 etäkäyntiä toteutui.
Hyvinvointi-tekniikan ratkaisut: sähkölukot	50 000	50 000		
Kotihoidon välittömän työajan lisääminen	100 000	100 000		
Ammattihenkilöstörakenteen monipuolistaminen	100 000	100 000		
Virkalääkäreiden lisäys	140 000	140 000		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	1 200 000	1 113 000	87 000	Temporen sopimus aiheutti n. 87 000 euron ta-sauslaskun vuodelle 2024.
Lisäsäästötoimenpiteet	100 000			
SHL:n kuljetuspalvelujen kilpailutus	50 000	50 000		
Turvapuhelinkeskuksen kilpailutus	50 000		50 000	Aloituksen viivästyminen 1.6.2024 (kilpailutus) aiheuttaa epävarmuutta säästön toteutumiseen.

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Terveyspalvelut	10 502 000	9 619 500	882 500	
Patu toimenpiteet yhteensä	9 602 000			
Palveluverkon muutos. Sotekiinteistöistä säästetään yhteensä 300 000 € tiloja tiivistämällä / vähentämällä / kustannuksia karsimalla. Huom! Ei toteudu vuonna 2024.	150 000		150 000	Kuntien kanssa vuokraneuvottelut eivät ole tuottaneet toivottua tulosta. Vuokrat ovat konsernipalveluiden talousarviossa.
Palveluverkko rakentuu sotekeskuksiin ja -asemiin. Yksiköiden palveluvalikoima rakentuu asiakkaiden tarpeiden mukaisesti. Soteasemien aukioloajat ovat sotekeskuksia suppeammat. Ammattilaiset voivat liikkua tarpeen mukaan yksiköiden välillä. Toimintamallien yhdistäminen.	510 000	510 000		
Hoitotarvikejakelun keskittäminen vähentää hävikkiä - Yhtenäiset hoitotarvikkeiden jakelukriteerit - Kilpailutettujen tuotteiden ensisijainen hyödyntäminen - Keskitetyt varastot	50 000	50 000		
Apuvälinekeskuksen toiminnot	150 000	150 000		
Terapiapalveluiden kehittäminen ja ostopalveluiden vähentäminen	60 000	60 000		
Opiskeluhuollon psykologipalvelujen kehittäminen	150 000	150 000		
	6 300 000	6 300 000		
Sairaaloiminnan kehittäminen - Yksiköiden työnjaon optimointi - Vuodeosastopaikat tarpeen mukaisesti - Leikkaustoiminnan tehostaminen - Asiakkuuksien kasvu muilta hyvinvointialueilta ja yksityisesti - Sairaalayksiköiden tilojen käytön optimointi - Lähetekriteerit erikoissairaanhoidon ja ohjaus oman alueen sairaalayksikköön				

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteutu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Terveyspalvelut	10 502 000	9 619 500	882 500	
Osastot profiloidaan: erikoissairaanhoido, yleislääketiede, kuntoutus ja geriatrinen arviointiosasto. Osastojen paikkamäärää on tarve vähentää ja siirtää painopistettä ikääntyneiden palveluihin. Geriatria arviointiosastoja on jatkossa Mäntyharjulla ja Kangasniemellä. Osastopaikkojen määrä ja sijainti vastaa alueen tarvetta.	200 000	200 000		
Ulkohyvinvointialuemyynnin kasvu (sairaalapalvelut, sotekeskus ja päivystys)	500 000	500 000		
Ensihoidon palvelurakennemuutostus tehdään osana ensihoidon palvelutasopäästöstä. Yksi ensihoidon kenttäjohtajajärjestelmä, alueella yksi päivystävä kenttäjohtaja. Arvioidaan yksikköjen rakennetta (esim. yhden henkilön, moniammatillinen, vati ja lääkäriyksiköt). Arvioidaan yksikköjen määrä. Kiireettömien ensihoitotehtävien hoidontarpeen arviointi ja ohjaus muihin palveluihin.	650 000	487 500	162 500	Suunnitelma oli 12 htv vähemmän, toteuma 8 htv vähemmän tällä hetkellä.
Poissaoloja ei täydennetä ylityönä, vaan toimitaan yhden henkilön yksikkönä.	250 000	220 000	30 000	Suunnitelma 2 varahenkilön rekrytointi kesken.
Arvioidaan kahden päivystysyksikön resursseja kokonaisuutena perusterveydenhuollon ja erikoissairaanhoidon osalta	500 000		500 000	Ei toteudu, mikäli ei tehdä vaadittavia päätöksiä, jotta toimenpiteet saadaan käytäntöön.
Apteekkien yhdistäminen yhdeksi sairaala-apteekiksi. Lääkekustannusten pieneneminen (mm. lääkehävikki, varastointi, yhteiset kilpailutukset)	50 000	50 000		
Sanelujen purun automatisointi puheen tunnistuksen ja tekniällyn avulla	40 000		40 000	Puheentunnistuksen kilpailutus on kesken vielä 04/2024, ja tulos epävarma.
Toteutumaton 2023:				
Sotekeskuspalvelut: Opiskeluhoollon psykologipalvelujen kehittäminen	42 000	42 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Terveyspalvelut	10 502 000	9 619 500	882 500	
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	300 000	300 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	600 000			
Mielenterveys- ja päihdepalvelut:				
Terapia- ja kuntoutusjakson yhtenäistäminen	100 000	100 000		
Palvelurakenteen keventäminen	131 000	131 000		
Palvelurakenteen kehittäminen	57 000	57 000		
Lääkäripalvelujen ostot	160 000	160 000		
Sotokeskuspalvelut:				
Hoitotarvikkeet	76 000	76 000		
Diagnostiset tukipalvelut:				
Lääkekustannukset	76 000	76 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Pelastus- ja turvallisuuspalvelut	1 083 000	813 000	270 000	
Patu toimenpiteet yhteensä	783 000			
Pelastustoiminta ja onnettomuuksien ennaltaehkäisy:				
Sopimuspalokuntien varallaolojärjestelmän uudistaminen päätetty palvelutasopäätöksessä.	300 000	300 000		
Itä-Suomen viestintäyhteistyösopimusta ei jatketa.	25 000	25 000		
Selvitetään, onko tarkoituksenmukaista hankkia paloasemat hyvinvointialueen omistukseen. Huom! Ei toteudu vuonna 2024.	270 000		270 000	
Turvallisuuspalvelut:				
Vartiointipalvelujen kilpailuttaminen valmistui joulukuussa 2023	188 000	188 000		Q2 varmistuu kustannuskehitys.
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	250 000	250 000		
Lisäsäästötoimenpiteet	50 000			
Kalusto- ja varusteet	50 000	50 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 523 559	2 498 296	
Patu toimenpiteet yhteensä	3 573 900			
Pesulapalvelujen ja –kustannusten alentaminen	400 000		400 000	Säästö siirtyy kilpailutusaikataulun vuoksi. Uuden sopimuskauden alkuaikajankohdatavoite 6/2025
Kuljetussopimusten kilpailutus/yhtenäistäminen (Kohdistuu yksiköiden hyödyksi)	1 600 000	400 000	1 200 000	1,6 miljoonaa neljälle vuodelle, vuoden 2024 säästö 400 000. Vuosille 2025, 2026 ja 2027 loput.
Elintarvikekilpailutuksen tekeminen koko aluetta koskevana (menossa)	200 000	70 000	130 000	Uusi sopimus voimaan syksyllä, saavutettava säästö n. 70.000 v. 2024
Omistettujen tilojen käytön tehostaminen	400 000	400 000		Pääosa (320 000 euroa) säästöistä syntyy vuonna 2023 päätetyistä vuokrasopimuksista ja loput 80 000 euroa kuluvana vuonna päättyivistä vuokrasopimuksista.
Talous- ja palkanlaskentapalvelujen ulkoistuksen purku	20 000	20 000		
Laskutuksen elinkaaripalvelu	397 000	397 000		
Henkilöstöpalveluissa henkilöstöhallinnon prosessien automatisointi ja tehostaminen, ml. eläköitymiset	100 000	50 000	50 000	Automaatio palkanlaskennassa meneillään, ei varmuutta vielä ehtiikö tänä vuonna käyttöön.
Leasing-aikojen pidentäminen	150 000		150 000	Kulut kasvaisivat pidemmällä aikavälillä, joten ei toteuteta.
Inhouse osakkuuksista luopuminen	50 000	39 504	10 496	Jatkuvaa kulua säästy 3 292 e/kk.
Verkkosivusto (jatkuva ylläpito)	4 000	4 000		
Intranet (jatkuva ylläpito)	6 000	6 000		
Dreambroker -video-ohjelmisto	9 000	9 000		
1 htv:n vähentäminen asiakas- ja potilasarkistosta	43 000	35 200	7 800	3 kk:n palkka menee päätöksenteon tuen alta
1 htv:n vähentäminen assistenttipalveluista	56 000	56 000		
Sisäisen tarkastuksen ulkoistaminen	34 000	34 000		

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 523 559	2 498 296	
Toteutumaton 2023:				
Henkilöstöpalvelut: Henkilöstöhallinnon prosessit	50 000	50 000		Ei toteutunut vuonna 2023, vuonna 2024 mahdollista.
Digitaaliset ja tietopalvelut: Lisenssimäärien ja tietojärjestelmien tarkistaminen	20 000	20 000		Ei toteutunut vuonna 2023: Vanhoissa sopimuksissa ollut pitkiä irtisanomisaikoja, osa vaikutuksista näkyy vuoden -24 tai -25 aikana.
Digitaaliset ja tietopalvelut: Leasing-aikojen pidentäminen	30 000	30 000		
Päätöksenteon tuen palvelut: 1 htv: vähentäminen asiakas- ja potilasarkistosta	4 900	4 900		
Yhteistoimintamenettelyjen säästöt (20.11.2023 päättyneet neuvottelut)	2 715 455	2 715 455		
Lisäsäästötoimenpiteet	2 417 500			
Sosterin pankkitilin lopetus	25 000	25 000		
Viivästyskorjoja ei muodostu ensi vuonna -> Laskujen kierto- nopeuden on kasvettava	60 000	60 000		
Viranhaltijoiden ja työsopimussuhteisten sihteerien kokous- palkkioiden poistaminen	7 000	7 000		
Valtuustonryhmärahan vähentäminen	206 500	206 500		
Economy-kuoriin siirtyminen	100 000	100 000		
Käyttäjien pyytämien tilamuutosten karsiminen	200 000	200 000		Toteutuu yksiköissä, ei näy tila- ja tukipalveluissa suoraan.
Yt-alueen yhteishankintojen edistäminen; suojakäsineet (Kirjautuu yksiköiden hyödyksi, noin 600 000 euroa vuodessa)	600 000	600 000		Toteutuu yksiköissä, ei näy tila- ja tukipalveluissa suoraan.

Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Konsernipalvelut	8 706 855	6 523 559	2 498 296	
Irtisanotaan tietojärjestelmiä	85 000	400 000		
Ylimääräisten lisenssien poisto	60 000	60 000		
Tietoturvaohjelmiston vaihto	100 000	100 000		
Työasemamäärän vähentäminen 200 kpl	200 000	50 000	150 000	Toimialat eivät luovu kaikista työasemista. Myös selvitys on hidasta, koska työasemamäärä on suuri.
Logex-järjestelmän alasajo (huom. säästö vuodesta 2025 alkaen)	400 000		400 000	Säästö toteutuu vasta vuonna 2025.
Omaolon käytön lopettaminen	230 000	230 000		
Tila- ja tukipalvelujen varahenkilöstö	100 000	100 000		
1 htv:n vähentäminen kirjaamosta	44 000	44 000		
Toimenpide	2024	Ennuste: toteutuu 2024	Ennuste: EI toteudu 2024	Selite, miksi EI toteudu (osittain tai kokonaan)
Koko organisaatio yhteensä	31 449 855	25 069 059	6 695 796	

6 Esitettävät talousarviomuutokset

6.1 Tuloslaskelmaosa ja käyttötalouden määrärahat

Tuloslaskelma

Valtuustoon nähden sitovat erät

<i>Tuhansina euroina</i>	TP2023	TA2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot	152 480	134 101	155 964
Myyntitulot	67 461	61 558	67 707
Maksutulot	52 941	45 978	54 070
Tuet ja avustukset	21 951	18 198	24 354
Muut toimintatulot	10 127	8 367	9 833
Toimintamenot	- 873 067	- 871 584	- 884 593
Henkilöstömenot	- 427 927	- 428 144	- 433 689
Palvelujen ostot	- 328 676	- 320 867	- 329 604
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	- 62 455	- 66 218	- 62 765
Avustukset	- 19 610	- 19 354	- 20 556
Muut toimintamenot	- 34 399	- 37 001	- 37 979
Toimintakate	- 720 587	- 737 483	- 728 628
Valtion rahoitus	694 504	709 663	709 585
Rahoitustulot ja -menot yhteensä	- 1 143	- 3 000	- 3 000
Vuosikate	- 27 227	- 30 820	- 22 043
Poistot ja arvonalentumiset	- 15 720	- 18 403	- 18 403
Suunnitelman mukaiset poistot	- 15 720	- 18 403	- 18 403
Satunnaiset erät	-	-	-
Tilikauden tulos	- 42 947	- 49 223	- 40 446
Tilikauden yli-/alijäämä	- 42 947	- 49 223	- 40 446

Sosiaalipalvelut

Sosiaalipalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	53 248	50 136	54 685
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-159 988	-162 407	-166 956
Toimintakate	-106 740	-112 271	-122 271

Lapsiperhepalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	10	2	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-7 768	-10 184	-9 837
Toimintakate	-7 758	-10 182	-9 836
Lastensuojelupalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 899	1 161	2 755
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-37 656	-39 442	-39 956
Toimintakate	-35 757	-38 281	-37 201
Työikäisten palvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 520	1 098	1 402
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 676	-9 374	-9 012
Toimintakate	-7 156	-8 276	-7 610
Vammaispalvelu ja Vaalijalan osaamiskeskus (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	49 077	47 089	49 797
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-101 497	-99 090	-104 072
Toimintakate	-52 420	-52 001	-54 275
Yhteiset sosiaalipalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	741	786	731
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-4 390	-4 317	-4 079
Toimintakate	-3 649	-3 531	-3 348

Ikääntyneiden palvelut

Ikääntyneiden palvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	36 937	31 468	38 934
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-183 052	-179 359	-187 275
Toimintakate	-146 115	-147 891	-148 341

Arjen tuki- ja etäpalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 805	6 501	6 501
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-28 158	-28 245	-32 413
Toimintakate	-24 353	-21 744	-25 912
Kotiin annettavat palvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 890	5 369	9 695
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-45 420	-43 313	-45 276
Toimintakate	-35 530	-37 944	-35 580
Asumispalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	22 069	18 516	21 514
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-100 616	-100 006	-101 541
Toimintakate	-78 547	-81 490	-80 026
Geriatrinen osastopalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 172	1 083	1 224
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-8 338	-7 236	-7 566
Toimintakate	-7 166	-6 153	-6 342
Yhteiset ikäpalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-519	-560	-480
Toimintakate	-519	-560	-480

Terveyspalvelut

Terveyspalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	42 485	37 407	43 339
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-369 885	-375 744	-375 767
Toimintakate	-327 400	-338 337	-332 428

Sairaalapalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	19 433	16 961	19 478
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-169 869	-165 109	-167 649
Toimintakate	-150 436	-148 148	-148 171
Diagnostiset ja tukipalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 056	721	1 087
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-29 942	-33 656	-30 967
Toimintakate	-28 886	-32 935	-29 880
Sotekeskuspalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	8 845	9 265	9 421
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-87 476	-91 818	-92 500
Toimintakate	-78 631	-82 553	-83 079
Akuuttipalvelut, mielenterveys- ja riippuvuuspalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	13 152	10 458	13 352
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-82 599	-85 161	-84 649
Toimintakate	-69 447	-74 703	-71 297

Pelastus- ja turvallisuuspalvelut

Pelastus- ja turvallisuuspalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	86	68	147
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-14 808	-14 369	-14 353
Toimintakate	-14 722	-14 301	-14 206

Pelastustoiminnan palvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	56	71
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 225	-12 714	-12 737
Toimintakate	-12 182	-12 658	-12 666
Onnettomuuksien ennaltaehkäisyn palvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	43	0	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-619	-502	-458
Toimintakate	-576	-502	-457
Turvallisuuspalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	12	75
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-1 964	-1 153	-1 157
Toimintakate	-1 964	-1 141	-1 082

Konsernipalvelut

Konsernipalvelut (1 000 €), ulkoiset erät	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluevaltuustoon nähden)	19 723	15 020	18 858
Toimintamenot (sitova aluevaltuustoon nähden)	-145 274	-139 702	-140 240
Toimintakate	-125 551	-124 682	-121 382

Päätöksenteon tuen palvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	9 691	8 490	8 127
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-13 768	-9 662	-9 700
Toimintakate	-4 077	-1 172	-1 573
Hankinta- ja talouspalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	29	0	1
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-3 110	-2 775	-2 775
Toimintakate	-3 081	-2 775	-2 774
Viestintäpalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	0	0	0
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-606	-706	-715
Toimintakate	-606	-706	-715
Tila- ja tukipalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	4 361	4 283	4 287
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-75 013	-80 481	-81 330
Toimintakate	-70 652	-76 198	-77 043
Henkilöstöpalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	1 868	2 155	2 154
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-12 516	-10 352	-9 941
Toimintakate	-10 648	-8 197	-7 787
Digitaaliset ja tietopalvelut (1 000 €)	TP 2023	TA 2024	Muutettu TA2024
Toimintatulot (sitova aluehallitukseen nähden)	3 773	93	4 288
Toimintamenot (sitova aluehallitukseen nähden)	-40 260	-35 726	-35 784
Toimintakate	-36 487	-35 633	-31 496

6.2 Investointiosa

Investointisuunnitelmaan esitetään seuraavia hankkeiden välisiä määrärahasiirtoja. Hankkeiden väliset määrärahasiirrot eivät kasvata investointimenojen kokonaismäärää.

1. Investointisuunnitelman Mikkelin keskussairaalan D- ja E-osan 4,0 miljoonan euron varauksesta esitetään siirrettäväksi v. 2024 osalta 1,0 miljoonaa euroa hankkeelle ”Engelin korttelin rakennusten P, Q ja T peruskorjaus”. Investointimäärärahan siirtotarve aiheutuu P-rakennuksen peruskorjauksen kohonneesta kustannusennusteesta.
2. Savonlinnan keskussairaalan B-osan katon uusimiseen on varattu määräraha vuodelle 2025. Hankkeen toteutuksen nopeuttamiseksi kaikki selvitykset ja suunnitelmat on perusteltua tehdä kuluvan vuoden aikana. Tälle hankkeelle esitetään siirrettäväksi 70 000 euron määräraha Savonlinnan keskussairaalan leikkaussalien käyttötarkoituksen muutokseen varatuista vuoden 2024 määrärahoista (807 300 euroa).

Joulukuussa 2023 hyväksytyn talousarviokirjan kappaleessa 3.1 on investointien osalta sitovuustasoksi määritelty investointimenojen bruttomäärä. **Sitovuustason muutoksena** hyväksytyyn investointisuunnitelmaan aluevaltuustolle esitetään, että avustuksia tai muita tukia saavia **investointihankkeita tarkastellaan määrärahaseurannan näkökulmasta nettomääräisesti**.